

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

142. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1933. évi június 25

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő meghívott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A világgazdaság és én

A londoni világgazdasági konferencia idején külön aktualitást kap. A Rühl egyetemi tanár érdekes játéka: „Vizsgáljuk meg, mi vesz körül bennünket?” Tulajdonképpen egy ember sem tudja, mi veszi körül szürke mindennapjaiban, hol teremt rengeteg közszükségleti cikkünk ezerféle nyersanyaga? Variáljuk át ezt a vizsgálódó játékot Közép Európába. Mielőtt azonban belekezdenénk, ne feledjük el, hogy a megemlített árukat és anyagokat természetesen más úton is és máshonnan is be lehet szerezni.

Kezdjük.
Reggel hétkor felkelek és nyolcra a hivatalban akarok lenni.

Félretolom a párnáimat, melyek huzata honi lenvászonból, vagy az Egyesült Államokból importált gyapothból készült, a hennelévő pelyhet pedig Magyarország, Csehszlovákia, Kína vagy Oroszország madarai szolgáltatják. Fűdősobám homályos, villanyt gyújtok. A körte Wolf-ram-drótja Keletázsia, Britindia, vagy New Zelandból való és megmunkálásához amerikai grafit volt szükséges. Az izolációja indiai anyag, a vezető drót amerikai réz. Selyemburkolata japán selyem.

Gyapotingem gyöngyházgombjai a kínai tengerfenékről valók, a gallérgomb amerikai réz. Nagy szivacsomat az Océánból halászták ki. A szappan gyártásához nigériai palmaolaj, kongói dióolaj s egyéb argentinai és hollandiai anyag volt szükséges. Törülközőm tengerentúli gyapot. Fogkefém formózai celluloid, nyelén Indiából, Oroszországból, vagy Kínából származó szőr. A fésűm brazilai szaru, vagy a délázsiai kaucsuk és a szicíliai kén keverékéből előállított keménygumi. Kis borotvakészületem nikkellburkolata kanadai eredetű. Alumínium bélelt beuxitből készült, amelyet Magyarország, Olaszországban, vagy Franciaországban bányásznak. Kis tükröm bevonata mexikói ezüst, amelyet szumatrai lakkal és indiai selakkal védenek. Fehérneműm len vagy gyapot. Gallérom belga vagy orosz, vagy honi len. Ruhám gyapjú, ha angol szövet, akkor Argentina, Délafrika vagy Ausztrália mezein nyírták. A ruhagombok vagy szaruból, vagy a braziliai elefántcsontpálma kemény magjából készültek. Müsevem nyakkendőmhez kelet-európai fák adták az anyagot. Bőr cipőm cipőkrémje egy braziliai faviaszk és az amerikai vagy az európai terpentintól keverék.

A szoba padlója lakkal van bevonva, a melyet indiai selakból, trópusi olajokból és terpentintől meg lenolajból állítottak elő. Ha a padlón gyapjuszőnyeg fekszik és valódi, Délkelet-Európában készülhetett. Ha linóleumból van, argentinai olaj, spanyol parafa, kongói kopal és indiai juttaszálakból áll.

Megkavarom a kávét, brazilia vagy közép-amerikai kávészemekből készült. Ha kakaót iszom, afrikai aranypart ízét érzem, ha teát, Kína vagy India napjának zamatját. A citrom Sziciliában termelt. A kenyér, tojás, vaj, lekvár és méz kikerült itthonról. A só szintén, sonka, kolbász honi áru, a paprika tán szegedi. A bors már Britindia nő. Ha narancsot látok, Spanyolország, Olaszország, ha banánt, a Kanári szigetek jutnak eszembe. Ha az édeskallásban még mazsola is van, biztos, hogy az Törökországból való.

Szivarom braziliai, kubai és honi dohánylevelek keveréke. A szép borító levelek azonban jobb szivarnál Sumatrából vagy Domingóból valók és ragasztásukra előázsiái tragantgumit használnak. Ha cigarettázom és finomabb cigarettát szívok, bolgár, török, görög és magyar dohányok füstjét érezhetem. A gyújtószál tán a Kárpátokban nő. A gyújtófej gum-

A Habsburg-kérdés a lángoló politikai máglya ormán

London a monarchia, Páris a dunai államok föderációjának pártján áll

A kisántant Mussolinit támadja és hallani sem akar Ausztria és Magyarország egyesítéséről

A Duce Anschluss esetén Tirolt ütköző-állammá alakítja ki

Páris, június 24.

A Duna-Monarchia mellett megnyilatkozó és azzal szembenálló frontok egymásnak rohantak. Nyílt háború esetén már nincsenek kétségek: mindenki tudja, kihez tartozik.

Igy, teljesen tisztán és világosan, szemben egymással, már nem lehet kombinálni. A tényeket nem lehet magyarázni. A tények konkrétumok.

A mai izgalmas és robogó napnak ilyen tényei vannak, amelyeket csak hidegen és szárazon felsorolni szabad.

Az Anschlusst meg kellett akadályozni. Meg kellett akadályozni, mert Németország megnövekedése sem Franciaország-

nak, sem Olaszországnak, sem a kisántantnak nem érdeke.

A kezdeményező Mussolini volt, aki a négyhatalmi direktóriumon belül ugy akarta az Anschlusst elgáncsolni, hogy nagyhatalmi társainak beleegyezésével Duna-Monarchia néven és Habsburg jogar alatt életre szerette volna hívni a régi monarchia csontjait. A nagyhatalmak — ez mára már szintén egész tisztán kiderült, — elvben nem elleneztek a tervet. Sokkal jobb és nyugodtabb államformáció az egyesített Ausztria és Magyarország akár egy Habsburg uralma alatt is, mint a folyton terjeszkedő Németország, amely nemcsak Szilázia felé Lengyelország terhére, de Olaszország felé Ausztria terhére is területeket kíván.

Mikor Mussolini terve kipattant, Gömbös Gyula — aki azonnal megértette, hogy reá és rendszerére mit jelent ez a változás — az olasz árulással szemben Németországhoz menekült.

Németország tárt karokkal fogadta Magyarország exponensét, mert így egyrészt az Anschluss beéréseben jobban bízhatott, másrészt Magyarországon át kelelebből megvalósíthatónak látta délkelet-európai gazdasági hegemoniáját.

Ezekkel a „történelmi” előzményekkel tört ki a diplomáciai háború, amelynek tüzéségi előkészítése után ma már mind a két front a leghevesebb támadásba ment át.

Az egyes frontszakaszokról íme a következő jelentés:

Magyarország a Habsburgok mellett és a Habsburgok ellen

Mindenekelőtt a legérdekeltőbb állam: Magyarország, akinek a dolgok a bőrre mennek. A magyar sajtó hatalmas, iramú támadással válaszol az akcióra.

A lapok kivétel nélkül a királyság visszaállítását ellen dörognék.

Az Ausztriával való fuzió szinte mellékes kérdésnek is látszik e pillanatban, inkább és szinte kizárólag arról van szó, hogy „király” nem kell Magyarországnak.

A sajtó megállapítja, hogy a királykérdés az országot eddig sejtette, de azért megállapítja a lapok, hogy ez a kezdeményezés az utóbbi évek legnagyobb eseménye, amely a Duna-medence egyensúlyát és nyugalmat teljesen felboríthatja. A hívós és kormányparti Pester Lloyd is megszólalt már tegnap és nagyon szordinósan csak annyit szegsz le, hogy a felburjánzott hírek az olasz követ Gömbös audienciája és a miniszterelnök tervezett útja között az összefüggést tagadni nem lehet. A Pester Lloyd is elérkezett tehát tegnap este oda, hogy a királykérdés megoldását most már nem a magyar nemzet, hanem az európai nagyhatalmak köteleik.

Maga az ország és annak közvéleménye

teljesen tájékozatlan volt még tegnap is a való tényállást illetően, mert a Gömbös-expozé a királykérdést nem érintette és így sehol biztos támpontot nem kapott arra, hogy maga a kormány, amelynek a hatalom és az elhatározás joga a kezében, hogyan vélekedik.

Ma reggel végre megjelent a hivatalos nyilatkozat is, amely nagyon érdekes. Gömbös Gyula új lapja, a Függetlenség, hozza a hivatalos álláspontot.

A Függetlenség mindenekelőtt a kisántant szerepével foglalkozik és megállapítja, hogy a kisántantnak háborúval való fenyegetőzése nem egyéb, mint diplomáciai sakkhuzás.

Ennek a fenyegetésnek nem az az indoka és célja, mint amit bevall. A lap leszegi, hogy a magyar kormány körében a Habsburg restaurációról nincs szó. Ez a kérdés ma Magyarországon nem aktuális. Gömbös Gyula még perszonál unió esetén sem gondol arra, hogy a magyar trónra egy Habsburgot engedjen. Ha a viszonyok megcsendesednek és Magyarországon olyan állapotok lesznek, hogy az ország a trónt

betöltheti, csakis nemzeti királyról lehet szó.

Visszatérve a kisántant szerepére, a Függetlenség megállapítja, hogy Mussolini hatalmas sikert ért el azáltal, hogy bár létrehozta a nagyhatalmit, de abból a revízió gondolatát nem engedte kiszakítani és az is a Mussolini politikai sikere, hogy ez az új nagyhatalmi alakulat a jövőben a kisántant meghallgatása nélkül intézkedik majd.

És az és nem a királykérdés és a Habsburg-korona — mondja a lap — a mi a kisántantnak fáj. Azzal, hogy a revízió kérdése előtérbe, a kisántant francia befolyása pedig háttérbe szorult, a kisántant nem tud már a francia politikára olyan befolyást gyakorolni, mint tudott ez előtt. Ennek ellenére is — folytatja megállapításait a Függetlenség — a kisántant minden európai nagypolitikai kérdésbe beleszól, hogy nagyhatalomnak játssza ki magát és ezzel megtarthassa a mértéktelen fegyverkezésre való jogát.

A Függetlenség sugalmazott cikkéből tehát világosan kitűnik, hogy ha Gömbös marad uralmon és amíg Gömbös urulmor marad, Magyarország csakis nemzeti király formájában oldja meg a királykérdést.

Mindenestre Gömbös „realpolitikus” és tudja, hogy az uralom megtartásának ma melyek a módszerei.

KITERJESZTIK A MAGYAR KORMÁNYZÓ JOGKÖRÉT

A biztos módszer: a felhatalmazási törvény. Gömbös azonban ügyesen és taktikusan nem a maga számára kéi diktatórikus hatalmat, hanem

Horthy Miklós kormányzó jogkörét terjeszti ki úgy, hogy a Habsburg-párt

magyar politikai tényezők erejüket a jövőben nem igen tudják majd kifejteni.

Ebben a kérdésben ma reggel kilenc órakor már együttült a magyar kormány minisztertanácsa, amelyen az összkormány részt vett. A minisztertanács — így a hivatalos jelentés — „mindenekelőtt a nyári szünet kérdését beszélte meg, majd megtárgyalta azt a törvényjavaslatot, amely Magyarország kormányzójának jogkörét akarja kiterjeszteni.”

Látszólag eljelentékteleníti a hivatalos kommunikáció azt a tényt, hogy a kormányzó Magyarország tágabb jogkört kap, de a következő mondatban jelenti már, hogy

a kormány ezt a jogkiterjesztő törvényjavaslatot lehetőleg még ezen a héten (ma már szomban van), de legkésőbb kedden a parlament elé akarja terjeszteni.

A jogkiterjesztés tehát nem tűr halasztást. És ebben Gömbösnek teljesen igaza is van. Az ellenzék erősen támad és a felsőházban meg legitimista tüntetés volt.

Ilyen hangulatban nem lehet normális jogkörrel a feltörekvő elemeket féken tartani. Ilyenkor kell és sürgősen kell a kiterjesztett hatalmi jogkör.

A képviselőházban Zsilinszky Endre támadta a magyar kormányt és kifejtette, hogy Magyarország nagy kockázatot vállalnia, ha az Anschluss meglelt foglalt állást.

Az egész világ szimpátiája — mondja Zsilinszky — Ausztria mellett van és így Magyarországnak nem szabad a külfölddel újat huzni.

De különben is, ha megvalósulna az Anschluss, Gömbösnek továbbra is harcra kellene ellene még pedig a harcolók élén, mert a német előretöréssel szemben Magyarország hátrvédne igazán nem alkalmas.

A felsőházban még komolyabb volt a támadás. Ott — az Európa Press jelentése szerint — Somsich József gróf beszélt és azt követelte, hogy Magyarország és Ausztria Habsburg jogar alatt egyesüljenek. Felszólította a kormányt, hogy a Habsburg restauráció sikere érdekében tegye meg az előkészületeket.

Nagy feltűnést keltett, hogy a gróf felhívását a felsőház igen élénken megapította.

És még valami, ami a magyar felhatalmazási javaslatot siettet:

Sixtus páрмаi uerceg ma Párisból Budapestet át Bukaresztbe repül.

Sixtus jelentkezett.

Sixtus Zita közvetítője és úgy látszik, Bukaresztben a kisántant nagy ellentétet akarja megtörni természetesen Ottó érdekében.

Sixtus ma este érkezik Budapestre. Az éjszakát Budapesten tölti és holnap délután már Bukaresztben lesz.

Ausztria a királykérdésben Gömbös mellett áll.

A Dollfuss kormány, amely az utóbbi napokban Gömbös Hitler orientációja nyomán természetesen elhidegült Magyarországgal szemben — természetesen a restauráció kérdésében Gömbös mellett áll.

Hivatalos kormánynyilatkozat szerint fantasztikusnak találunk Ausztriában minden olyan hirt, amely a Habsburgok visszatéréséről szólnak.

Ezek a hírek — mondja a nyilatkozat — külföldön csak azért találunk hitelre, mert nem ismeri a külföld Ausztria hangulatát. Bécsben Habsburgokról beszélni sem lehet és már azért sem lehet beszélni róla, mert nemcsak Ausztrián mulik a dolog, hanem Magyarországon is, a mely Gömbös uralma idején a restaurációba nem megy bele.

A „monarchia” tervez, a négyhatalmi végez

Lényegében természetesen mindaz, amit Ausztria és Magyarország tervez — semmit sem jelent. Ez a két kishatalom a nagyhatalmak direktóriumával szemben mit sem tud elérni.

8 A nagyhatalmi akarat annyira erős és a nagyhatalmak hatalma annyira lenyűgöző, hogy végeredményében mégis az és úgy történik majd, ahogyan Páris, London és Róma akarják.

A dolgok csak azért húzódnak, mert a három nagyhatalom még nincs egvvéleményen.

Az angol sajtó megállapítása szerint Anglia magáéva tette a Monarchia visszaállításának gondolatát és azt helyesli is.

A Daily Herald jelentése szerint a monarchia visszaállításának tervét Mussolini már eljuttatta a francia, az angol és a német kormányhoz és a kormányok e tervezetet illetőleg már nyilatkoztak is.

A válaszok — nagy általánosságban — nem voltak kedvezőtlenek. A tervvel különösen az angol kormány rokonszenvezik. Egészen csodálatos, hogy a német kormány — bár a monarchia felélesztése az Anschlusst végérvényesen megsemmisítene, — nem utasíthatja el mereven a gondolatot.

Egyedül Franciaország habozik. A francia kormányban nem hangolódta még össze a különböző pártállások. Van olyan prágai jelentések is amely szerint Páris a monarchia felélesztése tervének ellene van. Ez a hírforrás azt állítja, hogy Páris nemcsak, hogy nem vesz részt semmiféle ilyen irányú tárgyalásokban,

de kategórikusan ellene is van a Mussolini tervnek. Az ügynökség szerint

a Monarchia feltámasztása Közép-Európa szétomlását és teljes káoszt jelentene.

A Journal szerint áldatlan és céltalan az a versengés, amely ma a kisántant és az osztrák-magyar-bulgár gazdasági front között folyik és éppen ezért nem politikai egységek kialakításával és messzi koncepcióju tervnek megvalósításával kell a kérdést és a békét megoldani, hanem a gazdasági egység kialakításával. Tehát nem helyes e percben sem az Anschluss, sem pedig a Duna-Monarchia, mint megoldás. Ebben a kialakulatlan állapotban na-

gyon természetes, hogy a hivatalos Franciaország cáfol.

A Temps ezzel szemben megállapítja, hogy Paul Boncour két napja szakadással tárgyal a jugoszláv, román és csehslovák követekkel a pápai nunciussal. Azt is lejegzi a Temps, hogy Jeftics csütörtökön tárgyal a külügyminiszterrel és jelenti, hogy Benes szombaton érkezik Párisba. A lap szerint egyedül Titulescu nem megy Párisba, mert neki az az utasítása, hogy addig, amíg a kérdés felszínre van, egy pillanatra se hagyja magára a londoni kormányt. Ettől függetlenül azonban Titulescu is tárgyal már Boncourral — telefonon az „osztrák-magyar vamuio(?)” kérdésében.

Mindenki tárgyal és mindenki — cáfol

Természetesen, mint ilyenkor lenni szokott: mindenki cáfol. Nagyon szellemesen világítja meg ezt a „cáfolási-járványt” a Journal des Debats, amikor azt írja, hogy a négyhatalmi hírét is folyton cáfolták és közben a négyhatalmi szépen létrejött. A Soir ezzel szemben azt írja, hogy a francia kormány nem állhat a Habsburg res-

tauráció mellé, mert ezzel összeütközésbe kerülnek a kisántanttal. Közben a londoni félhivatalos jelentés, még azt is letagadja, hogy hozzá Mussolininak monarchia-tervezete, amelyet pedig más jelentések szerint az angol kormány már el is fogadott, beérkezett.

Mussolini hallgat és felkészül a német invázióval szemben

Mindenki beszél, mindenki tagad és mindenki tárgyal, csak Mussolini nem. Felvetette a tervet, elhajította a bombát és számol az eshetőségekkel. Bécsben már napok óta híre járja annak, hogy Mussolini arra az esetre is fel van készülve, ha semmi sem sikerül, de sikerül — az Anschluss. Ebben az esetben Olaszország azonnal megszállja Innsbruckot és az egész tiroli területet.

Mussolini semmiesetre sem akar Németország közvetlen szomszédságába kerülni és ezért kereste és találta azt a megoldást, hogy

Tirolt elszakítja Ausztriától és Olaszország és Németország közé ütközőállam-

nak alakítja ki.

Voltak olyan tervek is, hogy Tirol olasz megszállása esetén a megszállás befejezése után ezt a területet Svájcra csatolják, de ez ellen a svájci kormány tiltakozott. Svájc ugyanis nem akarja az egyenlő erőben levő háromnyelvűségnek arányát német-francia-olasz — német tömegek bekapcsolásával megzavarni.

Mussolini Duna-monarchia tervét a legélesebben azonban a csehek támadják.

— Akárhogyan is lesz — írja a Narodny Listi — mi a Habsburg-uralom ellen vérrel és pással küzdeni fogunk.

Franciaország gazdasági retorziókkal fenyegeti már Hitlert

A késő délutáni órákban került nyilvánosságra az Az Est interjúja, amely azt bizonyítja, hogy Franciaország valóban nem annyira a monarchia, mint inkább a Duna-konföderáció pártján áll. Az

Az Est munkatársa beavatott francia politikai körökből nyeri azt az információt, hogy

Hitler azért hívatta magához Gömböst, hogy Magyarország segítségét Ausztria

megfélemlítésére megszerezhesse.

Francia politikai körök úgy tudják, hogy Gömbös az együttműködést illetőleg Hitlernek még határozott ígéretet nem tett és változatlanul bizik abban, hogy Magyarország ebbe a kísérletbe nem megy bele.

Egyben Németországnak is üzen Franciaország. Tudtára adja, hogy ha a hitleri külpolitikának a kívánt gyümölcse beérne, Európa export-retorziókkal felelne

LAPZARTAKOR BEFUTOTT JELENTESEINK SZERINT

Berzeviczy ma a felsőház ülésén a monarchiáról beszélt és igyekezett helyrehozni a Somsich-féle beszéd hatását. A monarchia ellen foglalt állást és örömmel állapította meg, hogy Gömbös Hitlernek még nem kötelezte le magát.

A budapesti 8 Órai Ujság jelentése szerint a minisztertanács nem a kormányzó jogkörének kiterjesztését, hanem gazdasági kérdéseket tárgyal. Ugy látszik, a későbbi „hivatalos” azért cáfolja az előbbi „hivatalos” jelentését, mert a minisztertanács a kérdésben egyvéleményre jutni nem tudott.

PARISBAN

ma a külügyminiszter Jefticcsel tárgyal. A francia déli sajtó egyébként egyre inkább hitelt ad annak a hírnék, hogy a Mussolini monarchia-tervét a nagyhatalmak elejtik

LONDONBAN

az a vélemény van kialakulóban, hogy úgy az Anschlussnak, mint a monarchiának olyan politikai hátrányai vannak, hogy nem érdemes egyik mellett sem állást foglalni.

Tud-e erről a kormány?

Ujabb felháborító zsarolási manőver a magyar vasutasok ellen

Aki nem írja alá az elébetett, minden jog lemondásáról szóló nyilatkozatot, az nem kap fizetést

Brassó, június 24.

A magyar vasutasok kálóriáinak történetében példa nélkül álló és az e téren tapasztalt összes törvénytöréseket fölülmúló botrányos terv van kialakulóban. Az ügy Brassóban pattant ki, de valószínűleg országos intézkedésről van szó. A brassói állomás pontatási ügyosztályának vezetősége — egyelőre nem tudni, milyen felsőbb sugalmazásra — rendeletet adott ki, amelyben a szó szoros értelmében arra kötelezi a magyar vasutasokat, hogy áldozzák fel kényerüket és összes jogait, amelyeket a vasutnál eltöltött hosszú szolgálati idővel biztosítottak maguknak.

Köztudomású, hogy a vasutigazgatóság, folytatva az annyira megszokott szisztémát, a magyar vasutasok nagyrészét újabb nyelvvizsgára rendelte. Ezeket a nyelvvizsgákat szeptemberre tűzték ki.

A brassói állomás pontatási ügyosztálya, megelőzve a vizsgák lezajlását, most felszólította az ügyköréhez tartozó összes magyar vasutasokat, hogy azonnal írjanak alá egy nyilatkozatot, amely egyenlő halálos ítéletükkel. A nyilatkozatban a magyar vasutasok kimondják, hogy amennyiben a szeptemberi nyelvvizsgán elbuknának, úgy minden további nélkül kilépnek a vasut szolgálatából és összes szerzett jogaikról lemondanak a vasuttal szemben.

A pontatási ügyosztály hajmeresztő ukáza a magyar vasutasok körében érthető megrázkódtatást keltett. A zsarolásszámba menő presszió ellen azonnal erőiesen felléptek, amire a pontatási ügyosztály a törvénytörések legmegdöbbentőbb eszközehez folyamodott.

Az illetékes tényezők ugyanis pénteken közölték a vasutasokkal, hogy amennyiben a halálos ítélet alá nem írják, úgy a huszadikán esedékessé vált június havi fizetésüket nem kapják meg és nem is kapnak fizetést mindaddig, amíg a nyilatkozatot alá nem írják.

Egyelőre — ismételjük — nem tudjuk, hogy a felháborító intézkedést az egész ország területén alkalmazzák-e, vagy pedig csak a brassói pontatási ügyosztály tulkapásáról van szó. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy az égbekiáltó törvénytelenesség ellen a magyar vasutasok törvényes eszközzel fognak védekezni. Amennyiben szombat estig nem kapják meg törvényes illetményeiket, úgy portárel útján felszólítják a vasutat a fizetések azonnali folyósítására. Ha ennek sem lesz eredménye, úgy egyöntetűen pert indítanak a vasut ellen. A törvénytelen eljárás miatt. Mert nincs olyan törvénye ennek az országnak, amely a vasutasokat a felháborító nyilatkozat aláírására kötelezhetné, de arra sincs törvény, hogy a fizetéseiket visszatartsák.

Reméljük, hogy a kormány illetékes tényezői is tudomást fognak szerezni idejében a legújabb magyarüldözésről, amelyet nem csak hogy azonnal hatálytalanítani kell, hanem megfelelő szankciók alkalmazására van szükség azokkal szemben, akik ilyen törvénytelen tulkapásokra ragadtatják el magukat.

Kétmillió lej kulturális alapból 60 ezer lej jut a magyaroknak

A femesmegyei arányszám és a gyakorlat

Temesvár, június 24.

Temestorontól megye állami választmányára ültörtökön ülést tartott, amelyen kulturális alakra 2 millió lej szavazott meg. Ebből az összegből a kisebbségi kulturális intézményeknek 210 ezer lej jut. A 210 ezer lejből a magyarok arányszámára 60 ezer lej jut, a többit pedig

a sváboknak juttatják, akik egyébként egy más alapról is kaptak 210 ezer lejt. A magyarok között ez az elfoglalt szétosztási mód érthető felháborodást váltott ki, hiszen a magyarság százalékaránya 42, tehát a kiutalt 60 ezer lej mélyen alatta marad annak az összegnek, ami jogosan megilletné.

Megkötötték az új szatmári békét

Elűnik az interimárbizottság a város éléről

Szatmár, június 24.

Többször is beszámoltunk már a szatmári városi pártoknak arról az akciójáról, amellyel az interimár bizottság uralmát igyekeztek megsemmisíteni.

A pártok között folyó tárgyalások végül eredményesen befejeződtek.

A megállapodás értelmében az állandó választmányának 2 magyar, 1 román és 1 szociáldemokrata tagja lesz. A polgármesteri és alpolgármesteri tiszteket románokkal töltik be.

de viszont a magyarok biztosítékot kaptak arra vonatkozólag, hogy a jövőben az alpolgármester magyar lesz. A pótválasztmányba egy szociáldemokrata és egy zsidó került.

A megegyezés értelmében szabad lesz a magyar nyelv használata. A szociáldemokraták részére munkáshozott építenek. Az általános iparügyi visszakapja autonómiáját. Tehát nagy általánosságban visszaáll az autonóm közigazgatási élet, feledtetni igyekező az időközi bizottság gyászos uralmának emlékeit.

Már a forma sem fontos

Hitlerék kivégezték a szociáldemokrata pártot is

**Megfosztják a szociáldemokrata képviselői és
községi mandátumaiktól is**

Berlin, június 24.

A Stahlhelm országos betiltása után ma Németországban a szociáldemokrata pártokra került a sor. Ezt a pártot is betiltották.

A szociáldemokrácia, mert hetek óta tisztában van azzal, hogy sorsát nem kerülheti el és ezért — védekezett. Mindenekelőtt úgy határozott, hogy a párt központját Németországból nem helyezi át Csehországba. Azután kiközösítette mindazokat a tagokat, akik az uralomváltozás nyomán Németországból külföldre emigráltak. Ugy látszik, még ez sem volt elégséges, miért is a pártvezetőség kimondotta, hogy azoknak a vezetőségbeli tagoknak tisztségét, akik az országból eltávoztak, törli.

Igy akarta dokumentálni, hogy nincsenek államfelforgató törekvései és nem helyezkedik szembe az új rezsimmel. Sőt: azzal meg akar alkudni.

Ezek a gesztusok azonban nem tántorították el a Hitler-kormányt attól, hogy a szociáldemokráciát is kivégezze.

A Hitler-kormány a német szociáldemokratapártot ma feloszlatta.

A hivatalos indoklás szerint azért tiltották be a pártot, mert a szociáldemokraták be államellenes cselekedetektől sem riadnak vissza. A vezetőket — mondja a hivatalos indoklás — hetek óta Prágából irányítják. Az itthonmaradott szociáldemokraták az emigráltakat a pártból csak formailag kiközösítették ki és ezért a pártot az államra nézve „veszedelmesnek kellett tartani”.

A kormány egyben elhatározta, hogy a szociáldemokrata képviselőket mandátumaiktól megfosztja.

Nemcsak a parlamenti mandátumaiktól akarja a német kormány a szociáldemokrata képviselőket megfosztani, hanem megfosztja őket a községi testületekben elfoglalt helyeiktől is.

A feloszlató rendelet egyébként kimondja, hogy

a jövőben tilos mindenféle szociáldemokrata propaganda.

A párt nem adhat ki lapokat és folyóiratokat és elköveti a kormány a szociáldemokrata párt látható vagyonát is. Végül kihangsúlyozza a tiltó rendelet, hogy a közpénzekből élő egyének a szociáldemokrata pártokhoz nem tartozhatnak.

A szociáldemokrata párt Németországban tehát — szintén elvégeztetett.

Vajon ez a váratlan pártbeszüntetés

„Mint magánember jöttem Párisba” — bizonykodik Duca,

**aki a Szajna-partról próbálja a kormányt
összemorzsolni**

Páris, június 24.

Mintha párisi tartózkodásának titokzatos és magán, mondhatni „kulisszatitok” jellegét ezzel is szimbolizálni akarná Duca miniszter ur, nem egy hangos, nemzetközi Palace-ban lakik, hanem egy csendes, finom kicsi szállodában bujlik meg.

Itt, a részére fenntartott külön kis szalon küszöbén jön elém és fogad olyan szívéllyességgel, mintha legkedvesebb unokahúgának örvendene.

— Oh, már találkoztunk itt Párisban, — üdvözlöl melegen, kezét nyújtva és tessék le a szemközti karosszékbe.

— A B. L.-nek mindig szívesen nyilatkozom, ha van mit, de éppen ez az, hogy jelenleg igazán nincs mit...

— Miniszter ur, ez úgy hangzik, mint egy rossz tréfa. Talán soha ennyire, mint most, nem akadt mondanivaló. Otthon, a belpolitikai frontról, vagy ami még érdekesebb lenne: itteni tartózkodásáról lenne szíves néhány szót mondani...

Duca ur olyan meggyőző, mintha kész lenne esküdni is tenni rá, ezt feleli:

— Itteni tartózkodásom igazán nem politikai, vagy hivatalos jellegű.

— De hivatalos „hátterű” vetjük közbe.

— Én, kérem, mint magánember, pi-

henni jöttem Párisba — erősködik.

— Akkor lenne oly kedves, mint „magánember” néhány megjegyzést mondani a világeseményekről, mint ahogy bármely magánember ezekről az átitűően fontos problémákról ma beszél... Hogy csak a londoni konferenciát vegyük.

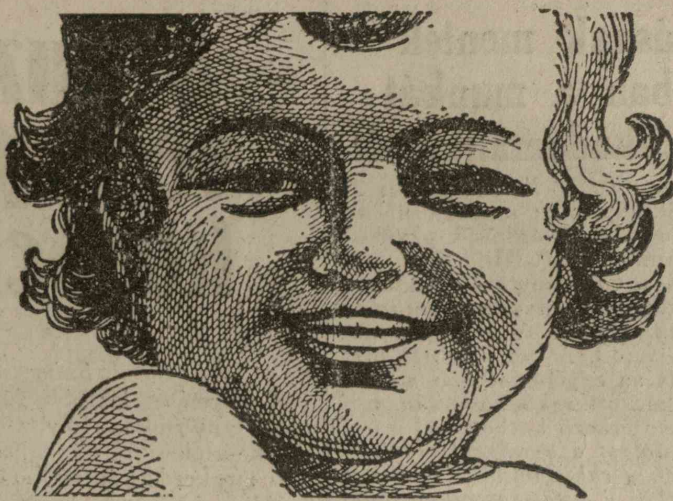
— Oh, hát így jutunk le a politikába — szabadkodik — hisz ez már egy kezdődő interjú...

És hogy eziránti ellenkezését is kimutassa, udvariasan bár, de bocsánatot kér, mivel siet egy fontos találkozássra. És búcsúzik:

— Igen, annak is meg van a maga előnye, ha az ember ellenzékben van, így igazán mondhatom, hogy csak szórakozni jöttem Párisba...

Ezt nemcsak ravasz mosolya, de a tény is, hogy a kora reggeli órák ellenére, már egy sereg ember keresi — élenken cáfolja. A titkárja (már ezuttal titkárja is vele van) fontoskodva intézkedik és küldi el az urakat, mert Duca valóban elrobog az autójával.

Mint ahogy biztos forrásból értesülünk, — nem hivatalosan, de talán annál nagyobb eredménnyel — Duca átrándult Londonba is. Itteni politikai körök nagy

Cadum szappan

Cadum szappan a bőr-hygiene és az arc-bőr megszépítése szempontjából nélkülözhetetlen. Bőséges habja gyökerelesen megtisztítja a porusokat, ezáltal levegőhöz juttatja az epidermist és visszaadja a teint természetes színét. Cadum szappan szabad lúgtól teljesen mentes, tehát nem izgatja a bőrt, még a csecsemők, oly érzékeny bőrét sem. A hosszú szárítás a Cadum szappannból minden nedveséget kivont, így kevés fogy bélőle és hosszú ideig elég. Cadum a legjobb pipere- és fűrdőszappan.

— Kapható gyógyszerárakban és drogériákban —

nem Ausztriának akar választ adni azért, mert a német felfogás szerint a „vörös” Bécs beszűntette és feloszlatta az osztrák nemzetiszocialista pártot?

Ley, az országos szaktanács nacional-szocialista vezetője nyilatkozatot tett, hogy eddig kiméletes volt, mert remélte, hogy a szocialisták magukhoz térnek és alkalmazkodni fognak az új irányzathoz. Miután azonban ez nem következett be, végetért a türelmi időszak és most már kiméletlenül fog eljárni. Stegerwald volt minisztert kiteszi az országos szaktanácsból, mint kiteszi onnan összes társait is. Helyüket nemzetiszocialistákkal tölti be.

Bejelentette egyben azt is, hogy a munkaadókat egyetlen nagy nemzetiszocialista frontba tömöríti. Később ugyanerre a frontra központosítja a munkástestületeket is. Tehát Ley Mussolini példája után igazodva építi ki a korporációkat.

jelentőségűnek találják a román liberális párt vezérének mostani párisi tartózkodását, valamint rövid londoni kirándulását.

Mint annak idején Maniu, akinek párisi „nem hivatalos, de szórakozási” párisi útja előzte meg a röviden rákövetkező Jorga-kormány bukását, úgy Duca ittléte, minden valószínűség szerint, befolyásolja rövidesen a román kormány helyzetét is. Persze, ez csak egyéni kombináció. Bár az sem titok, hogy a francia kormány keze benne van mindenkor a román politikai párt és kormányváltásokban. Duca, nap-nap után, sorba találkozik a francia kormány vezetőivel. Daladier, Paul Boncourral való megbeszélés után pedig azért nézett át Londonba, mert kitűnő alkalom volt egy csapásra elfogni az angol, német és többi vezető politikusokat, akik a világesemények kártyakeverésében talán kivételnek valamit Romániának is...

Ezuttal a „liberálisok” javára...

Mándy Ilona

Miklós herceg Prágába érkezett

Prága, június 24

Az európai propagandaköröket levé Miklós román királyi herceg csütörtökön délelőtt repülőgépen Párisba érkezett. — Miklós herceg a délutáni órákban meglátogatta a katonai repülőteret és megkoszorúzta a névtelen katona sírját.

— NÉGERBŐL FÉHÉR EMBER. Párisból jelentik: Különös orvosi esetet jelentenek Haitiből. Egy Ismeon Dauphin nevű néger már évek óta asztmában szenvedett s a benaszulítottak közül többen azt a tanácsot adják neki, hogy vegyen be egy kevés porralört roiry-magot. A „roiry” egy növénynek a neve, amely Haiti szigetén rendkívül elterjedt. A beteg követta is a tanácsot, de, hogy minél gyorsabban bekövetkezzék a gyógyulás, egyszerre nagy mennyiséget vett be, aminek az volt a következménye, hogy eszméletlenül esett össze. Hosszabb ideig tartó ápolás után végre magához tért, de elvesztette mind két szemévilágát. Lassan-lassan javult az állapota, s két hónap múltán — ismét szanyerte látását is, a legmeglepőbb pedig az, hogy időközben a bőre, amely pedig eddig koromfekete volt, megfehéredett s most Ismeon Dauphin éppen olyan fehér, mint akármelyik európai ember.

Global a molyokat és a molyok petéit

Képviselet és rektár „PHARMAC” Drogéria angrosz Bragov.

Egymásnak mentek Brailában a munkát kereső rakodómunkások

Braila, június 22

A brailai kikötőben az a szomorú eset történt, hogy a rakodómunkások egymásnak estek a munka miatt. Miközben egy csoport munkás a Caliope gőzöst rakta ki, hirtelen megjelent a helyszínen mintegy nyolcvan munkanélküli és nagy lármával munkát követelt. A két csoport már összeverekedett az egyébként sem valami dusan javadalmazott rakodómunkán, amikor a helyszínrre érkező karhatalom leszerelte őket. A dolgot egyezséggel oldották meg, úgy, hogy a rakodómunka harmad részét átengedték a panaszos csoportnak.

Julius 5-én folytatják a népszámlálási sajtópörök tárgyalását a marosvásár- helyi törvényszéken

Marosvásárhely, június 24.

A marosvásárhelyi törvényszék csütörtök délután folytatta a népszámlálási sajtópörök tárgyalását, amelynek során mintegy 40 tanút hallgattak ki. Lényegesebb vallomást tett Bíró István dr., a magyar párt főtitkára és Bustya Béla városi tanácsos, akik elmondották, hogy a népszámlálás körüli visszaélések megszüntetése végett annakidején a prefektust is küldöttség kereste fel. Rengeteg panasz futott be a magyar pártból is.

A bíróság több népszámlálási biztost hallgatott ki, akik közül egyik elmondta, hogy az összes zsidókat románoknak vezette be.

Jánosi Albert, marosvásárhelyi lakos elmondja, hogy népszámlálási ívét, amelyet a magyar pártnál töltöttek ki, a biztos átvevés után darabokra tépte és azt mondotta: „Ne csináljon politikát, töltesse ki ívét velünk!”

A tárgyalást, minthogy még számos tanúkihallgatás esedékes, július 5-re halasztották.

A buzaár megjavítása érdekében véglegesen elhatározták az állami közbelépést

Hivatalos jelentés a döntésről

Bukarest, június 24.

A kormány legfőbb gazdasági bizottsága csütörtökön folytatta a gabonaművek értékesítésével kapcsolatban szerdán megkezdett ülését, amely a késő esti órákban ért véget. Az ülés után a következő hivatalos jelentést adták ki:

„A kormány gazdasági bizottsága, ma, Vajda Sándor kormányfő elnöke alatt tartott ülésén a lefolyt viták eredményeképpen acélból, hogy a földművelők részére az uttermésű búzával kapcsolatban méltányos árat biztosítson, elhatározta az állami intervenciót.

Ez az intervenció egy, a kormány által megállapítandó áron és egy célra alakítandó szervezet útján, felvásárlás módján történik, azonban a monopól jellege nélkül.

Ez a vásárló szervezet a szövetkezeteknek a pénzügyi és speciális gazdasági intézetekkel való együttműködése útján alakul meg s a Banca Națională támogatásával fog dolgozni, különösen ami a felvásárlandó búzameennyiség felrakározását illeti.

Az állami intervenció összes működési feltételeinek megállapítására a

kormány gazdasági bizottsága határozatának megfelelőleg, bizottságot neveztek ki, amelynek tagjai a következők: A kereskedelmi, pénzügyi, földművelésügyi és közlekedésügyi miniszterek, a miniszterelnök elnöke a'att. Ennek a bizottságnak néhány nap alatt a gazdasági bizottság elé kell terjeszteni az előkészítő munkálatokat, hogy a megállapított akciót meg lehessen kezdeni. Ebből a hivatalos kommunikéből kiderül, hogy az állami intervenció egyelőre csak a buza árának fenntartására fog szorítkozni.

A londoni vajudásból még egér sem születik

Mindenki pesszimista, még csak MacDonald bizakodó

Párisi hír szerint Madgearu új kölcsönről tárgyal Londonban

London, június 24.

Párisi magánjelentések szerint Madgearu román pénzügyminiszter angol és francia pénzügyi köröknél ismét azután puhatolódzik, vajjon nem kaphatna-e Románia újabb kölcsönt? Ezt a kölcsönt állítólag a szeszmonopolium bérbeadásával fedezné le a kincstár.

A kölcsöntnyújtó pénzügyi együttes ugyanolyan koncessziót kapna a szeszre, mint amilyen koncessziót a svédek kaptak a gyufára vagy az amerikaiak a telefonra.

Miután a párisi híradást Bukarest nem erősítette meg, a jelentést fenntartással kell fogadni.

IMREDE MAGYAR PÉNZ-
ÜGYMINISZTER

szólalt fel csütörtökön a világgazdasági konferencia pénzügyi bizottságában és előadást tartott a rövid- és hosszulejáratú kölcsönökről. Azt ajánlotta, hogy a hitelezők közös bizottságot állítsanak fel, amely tanács az egységes állásfoglalást meghatározó bizottságot küldene ki. Minden hitelező állam minden hiteltípusra

csoportot alakítana, amely képviselőt küldene ki a bizottságba.

MÉLYSÉGES LEHANGOLTSÁG
LONDONBAN

A világgazdasági konferencia egyébként teljesen ellaposodik és most már a legoptimistábbak sem reménykednek valami komoly eredményben.

Az amerikaiak csütörtökön bejelentették a konferenciának, hogy nem hível az azonnali stabilizációnak

Ez a közlés óriási deprimáltságot váltott ki.

MacDonald azonnal tárgyalásokat kezdett az amerikaiakkal, akik azonban nem voltak hajlandók az engedékenységre.

Mindenki meg van győződve arról, hogy a csőd elkerülhetetlen, egyedül MacDonald mutatkozik bizakodónak,

azt hangoztatva, hogy Roosevelt bizalmi emberének, Moley-nak Londonba érkezése megoldja majd a helyzetet.

Tamási Áron

Ábel a Társadalomban

27

Mentő angyalnak apámat láttam ki így szólom:

— Levelet írok édesapámnak.

Azzal papírosat kértem és írószerszámot s amikor Garmada ur visszafeküdt az ágyba, én is megírtam a levelet, amely így hangzott:

„Kelt levelem a gyarló vendégfogadóban.

Kedves édesapám, tudatom magával, hogy az Isten idűig valahogy megsegített s az egészségem is meglehetősen szolgál, melyet viszont kianni magának is ezennel van szerencsém, mint ahogy mondta nekem egy barátom.

Mádfalvára jó eljöttem volt s ott jártak a vonatok. Találtam egy nasutit s utána még egy másikat, akik kitanítottak engemet, hogy miképpen kell a szegényembernek utazni. Bolha nagy akadály volt, de nem ijedtünk meg a kalóztól sem. Inkább leszálkunk egy lassító állomáson, ahol én megbarátkoztam egy jóféle román bakterrel s meg Bolha is az ő tarka kutyájával, aki szintén előnyös származás volt, mert a román paptól eredett. S amikor én megismerkedtem ezzel a bakterrel, minyágyt úgy kezdtem viselni magamot, hogy abból az apai házra szegyen s énreám pedig hátrány ne származzék. Ez bé is következett, mert későbbben felkért engemet a bakter, hogy legyek nála vendég s egyek paszulyka levest. Későbbben meggy-pálinkát is itlunk, amely belévit minket az erdélyi állapotokba, vagyis a bakter kinyilvánította nekem azt a hazai általános télet, melyszerint a románok az ajtómegetti helyet reánk hagyományozták, ellenben a haszonélvezet csak akkor lesz közös, ha kiűt egyszer a szociálisták forradalma.

Továbbá tudatom, hogy a baktertől eljövot találkoztam egy süket leánnyal is, ki a haszonélvezetet mégis bé akar-

ta hajtani rajtam s legalább egy golya kellett volna neki. Innét egy foghúzó doktorhoz kalóztolt engemet az Isten, de a jövődöt nem lehet tudni. A jelen azonban elég biztató, mert olyan üzletet alapítottunk ketten, hogy folytonosan utazunk a vonatokon s mindenki nek kihúzzuk a rossz fogát, aki hagyja. A mestert Garmada urnak hívják, de az ész nálam van inkább. De azért ő jóféle rendellenes ember s még nyugodni és innepelni is magával viszen engemet Kolozsvárra, ahol a kondor zsidók házában lakunk s annyit ferdünk, mint a réce. Van itt egy Blanka nevű lány is, akinek ismétlő iskolája van. Kéreget engem is, hogy iratkozzam bé az ő iskolájába, de nekem olyan célkitűzésem van, hogy én ott tanfelügyelő akarok lenni.

Mással nagy világi életet élünk s az elnyomott szegényeken még segíteni nem tudtam, mert engemet is ember és állat egyaránt el akar nyomni. Most is éjfélű idő van, amikor ezt a levelet írom, melyet felerészben köszönjön édesapám a poloskáknak. Ugyanis náluk nélkül most aludnám, de úgy megszállottak volt, hogy Garmada urral ketten alig tudtuk lepallani rólam s én palósággal Gullivernek éreztem magamot, amikor őt is megszállották volt a törpék.

De azért nem kell busulni, mert ma is kerestem kétszáz lejt, melyet megpókdóstem istenesen.

Ezzel levelem bezárom s még csak azt akarom mondani, hogy a bakter házasszor házassodott volt meg, de most úgy ellene van a házasságnak, hogy még Polhát is agyon akarta egy irtónagy renobberrel löni, amikor megkérte a tarkát. Ezt példabeszédnek lehet tekinteni s aztán még írok másokr is, Ábel.

Amikor bevégeztem a levelet, még átal-olvastam egyszer s azt gondoltam, hogy

egy papnövendék sem irhatná meg jobban. Aztán borítékba tettem s egy százejjessel is megtámogattam, hogy legyen a vándor írásnak botja. S mivel még messze volt a reggel, ráhajtottam a fejemet az írásra s én ott úgy elaludtam, hogy nagy csatalkáltásokkal Garmada ur ébresztett fel világos nappal.

Dolgos napok következtek s minden este más város és más vendégfogadó. Mi egyre tudósabbak lettünk a foghúzásban s a pénz is otthonosabb nálunk. Nem is történt semmi baj egészen pünktig estig. Akkor is egy rossz vendégfogadóban kellett felütni a szállást. Amikor a kapuig mentünk, Garmada ur azt mondta nekem, hogy én menjek el s vegyek neki cigarettát. Amikor megtértem, Garmada ur már befészkelte volt magát egy szobába s úgy rendelkezett, hogy vacsorát és bort hozzanak oda nekünk ketten. Jól ettünk s mégjobban ittaunk s a vége az lett, hogy Garmada ur nagy parázsló szemekkel így szólt:

— Na, fekdjünk le!

Csak akkor láttam, hogy ezalkalommal nincsen divány a szobában, hanem csak egy ágy. Egyszerre szorongatni kezdett a félelem, mert eszembe jutott, amit Blanka sugott volt nekem, hogy vigyázzak magamra. Igende hogyan vigyázzak magamra, azt nem mondta meg! Ha lefekszem melléje, ki tudja, mi lesz! Ha beszembeszállok véle, tán a keresettel játszom...

S akkor a lelki szemeim előtt megjelent ismét édesapám.

— Hogy szól a negyedik parancsolat?

— kérdeztem Garmada urtól.

— Miféle negyedik parancsolat?

— Hát a kőablások közül a negyedik — mondtam.

Garmada ur azt hihette, hogy én csufolódni akarok, vagy valamiféle tréfát üzni véle, mert mérgesen fészkelődött. Erre én sem folytattam tovább a katekizmusból a vizsgát, hanem ismét papírosat és írószerszámot kértem tőle, leültem az asztal mellé és így szóltam:

— Irjál apádnak hosszú levelet, hogy még hosszabb életi lehess a földön...

Ezt ő is megértette és nem bolygatott engem, hanem lefeküdt. Én kanyargattam valamit a papírosra, hogy teljék az idő,

de amikor úgy láttam, hogy Garmada ur már ássa a pityókat, akkor én is az asztalra borultam. Később arra ébredtem fel, hogy megrázott és így szólt:

— Kéj fel Ábel, te ravasz!

Jól tudtam, hogy mire érti a dolgot, de én tettem magamot, vagyis sebessen felugrottam s kapkodni kezdtem össze a csomagokat, nehogy lekéssünk a vonatról.

— Hova iparkodsz, te? — kérdezte.

— Hát nem utazunk? — mondtam.

— De igen — felelte ő, — csak hogy a jegyünk reggelig az ágyba szól.

Olyan szerencsétlenül álltam, mint egy pap, kit a korcsomába akarnak behajtani. De láttam, hogy most már meg kell adnom magamot s összefeküdni Garmada urral. Levetkőztem, ahogy lehetett s megkérdeztem, hogy belől fekdjtem-e, vagy kívül. Kár volt azonban ezt megkérdezni, mert így belől kerültem. A fal felé fordultam és egyet sem mozdultam. A szívem azonban úgy vert, mint egy nyulnak. Egyideig csendesen viselte Garmada ur is magát, de aztán észrevettem, hogy mind közelebb s közelebb nyomul hozzám. Tettem, hogy a nyomulását észre sem veszem, de aztán úgy kezdett nyüszörögni és nyögni, mint azon a furcsa éjszakán otthon, amikor hánytam. S abban a pillanatban, amikor ez nekem eszembe jutott, ismét éreztem, hogy ugyanaz a forgószél kanyarodik le a hasam felé. Hamar felültem, hogy kifussak alkalmas helyre, de Garmada ur dühösen megragadott és azt mondta:

— Most itt maradsz!

— De hányni kell! — mondtam.

— Hazudsz! — felelte Garmada ur és vicsorogott még a fogai is. De hamar kiderült, hogy biza nem hazudok, mert a következő percben ragott egyet a hasam s már vége volt a szép tarka paplan-nak.

Garmada ur kiugrott az ágyból és így szólt:

— Szaladj ki, te disznó!

Én kimentem s minyágyt jobban lettem. Aztán megtöröltem a szememet és azt mondtam:

— Oda vissza nem!

(Folytatása következik)

Hitler most azok ellen fordul, akik nyeregbe segítették

Programm, amely a magántulajdonról érinti

Berlin, június 24.

A Tägliche Rundschau, a német jobbszélső lapja, ma feltűnést keltő cikket közölt, amely egész Németországot hihetetlen izgalomba hozta.

A cikk szerint Hitler az ősz folyamán erősen és radikálisan hozzá akar nyulni a kapitalista gazdasági rendszer alapjához, a magántulajdonhoz. A nemzetiszocialista párt — írja a lap — nem éri és nem érheti be a beteljesült egyeduralommal, hanem uralmának szociális tartalmát is adni kell. A párt meg akar birkózni a kapitalista uralom hullámaival és mindenekelőtt a nagy földbirtokokkal és nagy vagyonokkal szemben lép fel követelményekkel. Ezeknek a nagy vagyonoknak megfelelő áldozatot kell hozni.

Hitler szűkebb vezérlőtanúsa most dolgozik azon a tervszeten, amely a legmélyebben bele akar nyulni a magántulajdonba, azzal az indoklással, hogy a nagy vagyonoknak is rá kell eszmélni a sorsközösség tudatára és kötelességeiket teljesíteni kell. A német nemzetiszocializmus — mondja az indoklás — nemcsak politikai és gazdasági szükség-szerűség, hanem maga a német sors is és így abban a nagy vagyonoknak is részesedni kell, tehát a nagy vagyonoknak szenvedni kell, ha a német nép egésze szenved.

Az érdekes tanulmány, amely egyben politikai programot ad, a legnagyobb zavarba hozta azokat a nagytőkés szervezeteket, amelyek eddig a Hitler-uralmat a legteljesebb mértékben támogatták.

Kremsben a katonaság revánsot vett a bombarobbanásokért és a nemzetiszocialisták ellen tüntetett

Az osztrák náci tartományvezető bejelenté, hogy a párt tagjai guerillaharcba mennek át

Bécs, június 24.

Az osztrák nemzetiszocialista párt működésének megbénítása után sem múlt el Bécs feje felől a veszedelem.

A nemzetiszocialistákat a betiltás nem törte le, mindössze azért a viszonylagos csend, mert erőiket éppen most csoportosítják át.

Proksch, az osztrák nemzetiszocialisták tartományi vezetője, csütörtökön, tehát már a párt feloszlata után felhívást intézett a párttagokhoz, amelyben felmenti a vezetőket és a párt tagjait tett fogadalmuk alól és ezzel mintegy belülről is feloszlatta a pártot. A felhívás rámutat arra, hogy mivel Dollfuss megbénította a párt legális működését, nem marad más utjuk hátra, minthogy a kormány által engedélyezett szűk sikon vegyék fel a harcot és természetesen ilyen körülmények között a harc eszközeiben sem tudnak pálogatni. A párt célja — mondja a felhívás — megbuktatni a Dollfuss-kormányt és a hatalmat magukhoz ragadni. Bejelenté még a tartományi vezető, hogy a napokban megindul az új guerilla harc, amely — ez a meggyőződése — feltétlenül a nemzetiszocialisták győzelmével végződik.

Nagyon érdekes és ide tartozik Wagner ba-

for belügyminiszter nyilatkozata is, hogy Hitler „fedez” az osztrák nemzetiszocialistákat.

KREMSBEN A KATONASÁG A NEMZETISZOCIALISTÁK ELLEN FORDULT

Bécsi jelentések szerint Kremsben a bombarobbanásokért revánsot vett magának az osztrák — katonaság. Ma reggel egyes katonai osztagok tüntetni kezdtek a nemzetiszocialisták ellen.

A kormányhű katonák berontottak egy nemzetiszocialista kocsmába és azt összetörték. Egy üzletet is teljesen szétromboltak és nagyon sok nemzetiszocialistát megvertek.

A zavargások olyan méretűek voltak, hogy a magasabb katonai parancsnokságnak osztagokat kellett kipezényelni, amelyek aztán a tüntető katonákat megfékezték.

Arra, hogy a nemzetiszocialisták valóban felkészülnek a további harcra, beszédes bizonyíték az a hatalmas lopás, amelyet az Innsbruck melletti Brixlegben elkövettek. Ismeretlen tettesek betörték a Szent Gertrud bányába és onnan rengeteg gyutacsot és két kilo dinamitot loptak.

Ugy látszik, kifogyott az anyag.

Letartóztatták Ebert volt köztársasági elnök fiát

Berlin, június 24.

Ma a szocdempart betiltásával kapcsolatban letartóztatták dr. Ebert Frigyes birodalmi képviselő, lapszerkesztőt, Ebert volt német köztársasági elnök fiát is. Brandenburgban letartóztatásba került még Schilla porosz tartománygyűlési képviselő is.

Kétnapos nyomdász-sztrájk Prágában

Prága, június 24.

A munkanélküliek segélyének leszállítása miatt a prágai nyomdai munkások kétnapos tiltakozó sztrájkot mondtak ki. A cseh fővárosban tehát két napig a napilapok sem fognak megjelenni.

Nincs új kinevezés az államnál

Bukarest, június 24.

A pénzügyminisztérium pénteken körrendeletet adott, amelyben közli, hogy miután az állami tisztviselők rendelkezési állományáról szóló törvény ez év május 4-én életbe lépett, új kinevezéseket állami posztokba egyik minisztériumban sem eszközölhetnek. Amennyiben valame-

lyik poszt megürül, azt a rendelkezési állományban levő tisztviselői karból töltik be.

Változások a diplomáciai karban

Bukarest, június 24.

A hivatalos lap legutolsó száma közli a diplomáciai karban fogantatott változásokról szóló királyi dekrétumot. Eszerint Hágából Bilciurescu, Brüsszelből Djuvara és Stockholmból Costiescu követeket Bukarestbe rendelték vissza a külügyminisztériumhoz, központi szolgálatra. Ghica herceget Rómából Brüsszelbe, Bibescu herceget Madridból Liszszabonba, Constantinescut Stockholmba helyezték. Madridba Seuceanu, Hágába Visoianu meghatalmazott minisztereket neveztek ki, akik eddig a külügyminisztériumban központi szolgálatot teljesítettek.

Pár napon belül kinevezik a kontingentálási kormánybiztos

Bukarest, június 24.

A kormány elhatározta a kereskedelmi minisztérium mellett működő kontingentálási bizottság leépítését. A bizottság ügykörét egy a köznapokban kinevezendő kormánybiztos fogja ellátni.

Két új gyorsvonat Brassó és Galac között

Bukarest, június 24.

E hét végétől kezdődőleg egészen augusztus 15-ig Brassó és Galac között két újonnan beállítandó gyorsvonat fog közlekedni, mégpedig hetenként háromszor, hétfőn, csütörtökön és szombaton. Galacból a gyors reggel 5 óra 15 perckor indul és délelőtt 11 óra 47 perckor érkezik meg Brassóba, míg az ellenvonat délután 5 óra 25 perckor indul Brassóból és éjszaka háromnegyed 12 órakor érkezik Galacra.

1300 lej az érettségi vizsga díja

Bukarest, június 24.

A közoktatásügyi minisztérium ma rendeletet adott ki az érettségi vizsgákkal kapcsolatban. A rendelet szerint minden jelölt 1300 lej vizsgadíjat tartozik fizetni. Az osztályozást a vizsgáztató bizottság közösen végzi, vitás esetekben az elnök dönt.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélmozgást biztosít. Számos szakorvos jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szívt- és idegbajoknak, vese- és cukorbetegnek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Herriot volt francia miniszterelnök rövidesen Bukarestbe érkezik

Bukarest, június 24.

Herriot volt francia miniszterelnök rövidesen Bukarestbe érkezik, ahonnan rövid tartózkodás után Ankarába utazik. A kormány Herriot fogadtatására nagyarányú előkészületeket tesz.

Már megint rossz idő jelentenek

Budapest, június 24.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint esők és zivatarok következnek. A melegebb idő várható.

Elegancia, romantika és modernség

A francia királyok tündöklő udvarában a legmagasabbrendű fényűzés szelleme lelkesítette az egész nemességet és ez megteremtette az igazi elegancia légkörét. A VILCHERY parfümlaboratorium, hogy kielégítse a mai elegáns hölgyek arisztokratikus igényeit, megteremtette a felülmúlhatatlan „TALON ROUGE” kölnivizet, amely ezen a téren valóságos reveláció. A leheletszerűen illatosított állandó és diszkrét illatu „TALON ROUGE” kölnivíz kivívta magának a legelső helyet az illatszerművészetben.

A Talon Rouge kölnivíz csakis eredeti üvegekben kerül eladásra.

Eau de Cologne TALON ROUGE Vilchery

**a legjobb
cipőkrém**

Kérje mindenüt

HIREK

Különvélemény a Józsi és a Bankok konfliktusában

Szerény hozzászólásom az alábbi, egy elmaradt házassághoz, ami ma már világszenzációvá dagadt és különböző megjegyzések, sajtóhírek és egyéni vélemények sulya alatt felborult.

Mint olvashattuk: a Juliát eljegyezte a Józsi.

Istenem, két viruló fiatalember és mi szívből kívánnánk nekik zapartalan, boldog életet.

Nem így azonban a hitelező Bankár Urak, kik nem törődve egyének jövőjével és szép boldogulások kilátásával, ágyúval rohtak nekik, hogy szétmorzsolják két sziv reménysegeit.

Vagy talán irigyelték a Józsitól a gyönyörű Juliát? Ha így volna, a Julia nem lesz az Önöké, kedves Bankár Urak, ezt garantálhatjuk. Szerettük volna látni Önöket, mikor a Józsi kölcsönt vett a Banktól, bizonyára többszörös fedezetre és nem kis profitot ígérő kamattal, milyen rózsás arccal dörzsölték kezeiket a pénzárnyékait a Józsi kezére. Szívták a Józsi kezét, mint a szivárványt, a még vastagabb haszon biztos reményében és e biztosságot adta Önöknek az a megnyugtató garancia, amely nélkül nem volt üzlet. Mert hát, ahogy mi a Bankok logikus üzletfelfogását ismerjük, nehezen tehető fel az a könnyedség, hogy egy „Józsi”-nak csak úgy emberségből — „Na, nesze fiam, éltél is, itt van az a vacak néhány millió”, — adtak volna az illekező kölcsönt.

A Józsi elment a pénzzel Délamerikába, új jövőt keresni, miután ennek javarészt itthon, a balul kiüfölt üzletein elvesztette. Vissza is tért bátran, boldog reményekkel és jó fiú lett. Belátja, hogy nem helyesen cselekedett és egyetlen vágya a kis Julia boldogsága után, hogy a Bankár Uraknak visszafizelhesse tartozását. A Józsiiban van zsidánybecsület. Ő meg is fogja fizetni tartozását, rendre, az utolsó fillérig. Boldog lesz a Józsi és a hitelezők is.

Most fordítsuk azonban meg a tételt.

Volt egyszer, hol nem volt, (sőt ma is megvan) egy nagy Bankközösség, melynek trezorjaiban pöffeszkedő pénzgarnadákat, fiatal dolgozók, apró léptű öreg bácsik és nénikék, özvegyek, árva, egészségesek és békák, keresztények és zsidók, jobb jövőjük biztosítása céljából, ehhez, megkölöpölve, garanként hordták össze. Boldogan néztek a kis betétkönyvecskéjüket s álmukban maguk előtt látták a szép kis saját vískót, a benne elterülő kedves virágos kerttel, melyet majdan, egy élet munkája után, a kis könyv értéke nyújtani fog nekik. Nem mertek egy jó falatot enni, rossz ruhában jártak, megnekiülték gyermekeik nevelési költségeit, csak azért, hogy a kis könyvecske hízzék, minél kövezebbre.

Elérkezett a kis könyvecske, most már felöltötte fejlődve, (a kuporgatók a gyűjtés sulya alatt közben agastyánna törpültek) hivatása teljesítéséhez, egy élet álmainak valóra váltásához.

— No fiam, elmegyünk a Bankba, kioesz-

szük kis pénzünket és berendezkedünk a hátalevő időnk meghitt, nyugalmas boldogságára.

Unnplő ruhát öltenek és feltotyognak a Bankba, karbafontan és boldog mosollyal simagolva a kis könyvecskét, az édes „Mindenüket”, a szép, nyugodt jövődönt.

Ami itt következik, ez ma már tragikus világtény és sokkal szomorúbban vágott agyon ifjat, öreget, egészségeset és békát, mint ezt a Józsi tette annak idején. Halálra gázolta éleleik reményeit, elmúlt küzdelmes évtizedek munkáját, letipott jövőket és szép re-

— Két hete éhségstrájkolnak a nagyváradi ügyészség kommunista foglyai. Nagyváradról jelentik: Singer Klári és Grünstein Erzsébet, azonkívül több ifjúmunkás és ifjúmunkásné, akik a nagyváradi ügyészség foglyai, már két hete éhségstrájkot folytatnak. Állapotuk teljesen leromlott. A törvényszéki orvos most vizsgálja meg, hogy kiket kell kórházba szállítani.

— Megnősült, hogy a hozománnyal meg szokhassák. Nagyváradról jelentik: Friss József villanyfelszerelési kereskedő, aki néhány hónapja, amikor megnősült, 30 ezer cseh korona hozományt kapott, egy héttel ezelőtt kijelentette, hogy üzleti ügyben elutazik. Felesége, aki azóta sem kapott értesítést, megtudta rokonaitól, hogy férje, már régebben Törökországba készült, amit most a hozomány segítségével nyilván meg is valósított. A család most asszony feljelentést tett férje ellen, akit most köröznek.

— A KISEBBSÉGI UJSÁGÍROSZERVEZET ELNÖKEKÉNT KIRÁLYI KITÜNTETÉSE. Tudósítónk jelenti: Sárkány Gábort, a kisebbségi újságírószervezet agilis elnökét a „Meritul commercial et industrial” első osztályú érmével tüntették ki. Sárkány Gábor az utóbbi időben a kisebbségi újságírók gazdasági érdekeinek előmozdítása érdekében fejtett ki nagy és eredményes tevékenységet.

Október 1-ig visszamenőleg rendezik az összes nyugdíjhátralékokat

A brassói pénzügyigazgatóság bizalmas miniszteri rendelet alapján nekifogott a nyugdíjhátralékokat igazoló kimutatások összeállításához

Brassó, június 24.

Az ország többi nyugdíjasaihoz hasonlóan, a brassói nyugdíjasok is rengeteget panaszkodnak, hogy járulékaikat a pénzügyminisztérium minden ígérete ellenére sem kapják pontosan. Eppen ezért — a mint arról beszámoltunk — a brassói nyugdíjasok táviratban fordultak a pénzügyminiszterhez, kérve a nyugdíjak pontosabb kifizetését és a hátralékok rendezését.

Nyilván hasonló panaszok érkeztek az ország különböző részeiből is, amelyeknek hatása alatt

a pénzügyi kormányzat elhatározta a nyugdíjkérdés radikális rendezését.

Biztos forrásból származó értesüléseink szerint a pénzügyigazgatóságok bizalmas

menységeket... Oda az ifjúság, de pusztulhat az aggodalom, a betegek gyógyulása is, mert bizony a Bankhatalmassága nem adta vissza a betétek értékét.

Közben ő is „Józsi” lett. A világ kereké tovább forog, az élelele, a csufosan megtipott kuporgatók még kis ideig tovább nyögnek, szárnyszegetten várva a lemondók nagy Megváltóját.

Nyujtsanak kezet, kedves Bankok a Józsinak, hiszen tejtetvérek Önök.

Kérdés, a Józsi elfogadja-e a kézfogást? Schreiber Sándor

— A BRASSÓI TABLA HELYBENHAGYTA A SEPSISZENTGYÖRGYI KOMMUNISTÁK ÍTÉLETÉT. A brassói tábla felebbezés folytán most foglalkozott Imreh Jenő, Lázár Mihály és Fejér Dezső sepsiszentgyörgyi lakosok ügyével, akik a vád szerint május 1-én röpcédulákat osztogattak. Az ottani törvényszék Imreht 3 évi, Lázárt 2 évi, Fejért pedig másfél évi fogházbüntetéssel sújtotta. A tábla most helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— SZATMÁRI HIREK. Szatmári tudósítónk jelenti: A szatmári vasúti gőzfűrésztelepen csütörtökön este tűz ütött ki, amelyet a kivonult tűzoltóság csak három órai megfeszített munka után tudtak eloltani. — A szatmári pénzügyigazgatóság sok gyümölcskeretet zöldseges kertek gyanánt adózott meg, ami a gazdák általános tiltakozását vonta maga után. A gazdák most egyöntetű akcióra készülnek.

— Ismeretlen női holttest a kut feneke. Nagyváradról jelentik: A váradszőlősi csendőrség a közeg határában levő kutban egy női holttestre bukkant. Az ismeretlen halott személyazonosságát ezideig még nem sikerült megállapítani. A vizsgálat folyik.

rendeletet kaptak a pénzügyminisztériumtól, amelyben utasítják őket, hogy a lehető legrövidebb időn belül készítsék el a megfelelő kimutatásokat a nyugdíjhátralékokról.

A rendelet szerint a kimutatásban az elmúlt év októberétől május 1-ig elmaradt nyugdíjhátralékokat kell feltüntetni.

A pénzügyminiszter a kimutatások beérkezése után azonnal nekilát a hátralékok kiegyenlítésének.

A táblázatok összeállítását Florin Cristian, a brassói pénzügyigazgatóság behajtási és kifizetési ügyosztályának pénzügyigazgatója már meg is kezdte.

Arra vonatkozólag, hogy ez a nyugdíjrendezés milyen körülmények között fog megtörténni, rövidesen visszatérünk.

— EGYSZERRE 250 MUNKÁST BOCSÁTOTTAK EL A KOZLAI SZÉNANYÁGBÓL. Temesvárról jelentik: A kozlai szénbányából, amely bukaresti magánosok tulajdona, de a melyben magánosok is részesek, 250 munkást elbocsátottak. Bottez György munkaügyi felügyelő a munkások panaszára táviratilag interviált Joanitescu munkaügyi miniszterrel, aki az elbocsátás körülményeiről újabb távirati jelentést kért.

— Egyenruha és egyenkalap a bírósági tisztviselőknek. Tudósítónk jelenti: Óriási felháborodást keltett a nagyváradi törvényszék tisztviselői és tisztviselőnői körében a legújabb rendelet, amely szerint ezután egyenruhát és egyenkalapot kell viselniük. A tisztviselőknek valamennyien visszautasították az eléjük tett ív aláírását, amely a rendelet tudomásulvételéről szólt.

— A szatmári pékháború. Tudósítónk jelenti: Tóth Károly szatmári pékmester beadványt intézett a munkaügyi minisztériumhoz, amelytől az idegen állampolgárok kiutasítását követelte. A beadvényt a minisztérium a szatmári munkaügyi felügyelőhöz küldte le, hogy vizsgálja felül a Tóth által előterjesztett érveket. Így derült azután ki, hogy Tóth memorandumában két szatmári péket, Konstantinovic Sofront és Konstantinovic Demetert nem éppen a leghízelgőbb jelzőkkel jellemezte a minisztérium előtt. Konstantinovicról például azt írta, hogy úgy kell óvakodni tőle, mint a leprástól. E kitételek becsületsértési pert vontak maguk után. A szatmári törvényszék

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerlárokban és drogériákban

pénteken megtartott tárgyalásán 8 nap elzárásra, 5000 lej fő és 800 lej mellék-büntetésre ítélte a rágalmazó pékmestert.

A „Nana” eredetije

Egy Gui Vauzat nevű francia író könyvet írt Blanche d'Antigny-ről, a második császárság nagy kokottjáról, aki Zola Nanájának modellül szolgált. Ez az életrajz rendkívül tanulságos és tipikus, az olvasó egy egész társadalmi osztály életét megismeri belőle. Blanche d'Antigny 1840-ben született, mint egyszerű parasztlány, a hangulatos „d” betűt költötte a nevéhez. Pályafutása táviratstilusban a következő: Tizenégy évvel elárulított egy nagy áruházban, megjelenik a Bullier-bálban, egy gazdag bojár feleségét, magával viszi Bukarestbe, vagyonot költ rá, Blanche ott hagyja a bojárt, visszatér Párisba, orosz hercegekre specializálja magát, Pétervárra utazik, ahol az egész főúri társaság ünnepli. Ott óriási karriert csinálhatna, de elköveti azt a vakmerőséget, hogy az opera díszelőadásán hajszálra ugyanabban a ruhában jelenik meg az egyik páholyban, mint a cárné. Emiatt kiutasítják Oroszországból. Ekkor huszonnyolc éves, Párisban is nagy sikere van, mint színésznő is szerepszt próbál, de a gonosz Barbey d'Aurevilly azt írja róla, hogy a gyémántjai jobban játszottak, mint ő maga. A porosz-francia háborúban kórházat csinál a palotájából, de a császárság bukásával az ő csillaga is lehanyatlak. Nagy szegénységben hal meg harmincegy éves korában. Blanche d'Antigny jószívű nő volt és nemcsak pénzért szeretett. Az egyik embernek a szép haja miatt lett a kedvese, a másiknak azért, mert érettségije volt, a harmadiknak azért, mert szépen megkérte. Emile Zola benne látta a császárság legjellemzőbb alakját.

★ UGYELJEN az olajvásárlásnál, mivel az üzletekben sokszor vegyes olajat árusítanak. Vásároljon Olio Sasso-t és biztos lehet abban, hogy tiszta olajbogyó-olajat vesz! Egyedüli és kizárólagos romániai vezérképviselő: D. Paolini, București, III. Str. Vasile Lascar 166.

— A cseppkőbarlangban akart meghalni. Nagyváradról jelentik: Varga Irma, 32 éves lány pár nappal ezelőtt nyomortalanul eltűnt Gaál Ferenc-utcai lakásáról. A révi csendőrség most jelentette a nagyváradi csendőrségnek, hogy a „Zichy” cseppkőbarlangban rátaláltak az eltűnt lányra, aki éppen meg akarta mérgezni magát. Tettenéki okát, minthogy senkinek sem nyilatkozott, egyelőre homály fedi.

— Patakba fulladt egy másfél éves kislány. Csikszederáról jelentik: Bajkó János gyermeküfaluja gazda másfél éves Julianna nevű kislánya testvéreivel a közösen átfolyó patak partján játszadozott. Játékközben megcsúszott és a vízbe esett. Kis testvérei mire magukhoz tértek ijedségükből, már meg is fulladt. Az ügyészség vizsgálatot indított.

★ Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtetetlen fiam, Horváth Akos temetésén résztvettek, továbbá az Uzinele Electrican, valamint az összes kollégáknak; akik koszorúval fejezték ki részvételüket, fogadják ezuton is halás köszönetemet. Üzv. Horváth Dávidné.

BARÓ KEMÉNY JÁNOS IRJA: Az eddigi fogpasztáktól gyakran kaptam excémát százugban. Mióta orvostanácsára Perliott fogpasztát és szájpizet használok, ez többé nem fordult, ellenben a szájam üdové, a fogak fehérré tette, sőt én, aki hajlamos vagyok influenza, az idei telet, azt hiszem, a Perliott hatása alatt, influenza nélkül usztam meg.

DR. TONIS BÉLA SZERELEM ÉS SZAPORODÁS

TARTALOM:

Szerelm és szaporodás. — Szaporodás és társadalom. — A szaporodás korlátozásának története. — El a természetől? — A fogamzás-elhárítás a modern sebeszetben. — A természetesség halálsugara. — A mirigyek világa. — A vegyi háború. — A gum- és drótkadályok. — Miért nem a férfi...? — A kételkedő orvostudomány. — Fogamzásmegelőzés és abortusz-kérdés. — Az új út.

ÁRA 84.— LEI.

Kapható

A BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

Egy csodálatos karrier története dióhéjban

A multa pedig nem sokat nézünk

Nagyvárad, június 24.

A nagyváradai törvényszék most tárgyalta Serbu Marin biztositási-ügynök, középiskolai tanár ügyét. A vádirat szerint Serbu 4 évvel ezelőtt sikkasztások miatt eltávozott az erzsébetvárosi prefektúráról, ahol tisztviselő volt, majd többrendbeli csalás és szélhámoság miatt hónapig ült Kisenevben. Ezután, mint tanár, állást vállalt egy nagyváradai leányiskolában. Egy év múltán itt is kiderültek csalásai, katedrájától megfosztják, öt felesége kiadja az utját.

Serbu ekkor biztositási ügynöknek csapott fel s ilyen módon magasrangú katonatisztekkel kötött életbiztosítást, akik-

nek a felvett összegekről hamis nyugtát adott. Az ügyel kapcsolatosan az elmúlt év februárjában letartóztatási parancsot adtak ki Serbu ellen, minden különösebb következmény nélkül.

A mostani tárgyaláson valamennyi panaszos megjelent, Serbu azonban, aki zsidószert a földmipelésügyi minisztérium főtitkarságára, távolmaradt.

Maga helyett levelet küldött ügyvédjének, amelyben megírja, hogy őszig huzza a tárgyalást s addig ő mindent rendbehoz.

Serbu ellen újabb körözőlevelet adtak ki.

Baradlai László riportja:

Arcok, figurák, árnyékok

(Hangosfilm több fejezetben. Foto: Nagyvárad 1933)

(Színhely: az előkelő klubhelyiség. Rulett. Az sztaloknál nők és férfiak. Főleg nők. A másik teremben érzelmes tangózene, amellyel senki sem törődik. Pereg a golyó. Színes tabló. Premier plan: lásd „Montecarlo bombázása”).

A croupier (elegáns és finom): Mindenki tett?

A játékosok (szintén elegánsak de kevésbé finomak): Azonnal... Már tettünk... Mondja, caréra lehet játszani? A colonne hányszorosa fizet?...

Egy hölgy (az udvarlójához, aki még szinte kiskorú): Édes, adjon egy tippet?

A kiskorú udvarló (szellemesen): Játssza meg az éveinek számát.

A hölgy (Némi habozás után megteszi a huszonnyolcat egy százassal).

A croupier: Nincs tovább! Numai cade! Rien ne va plus!

A golyó peregni kezd.

A játékosok kimeredt szemmel nézik.

A hölgy (amikor látja, hogy udvarlója nem néz oda, óvatosan tovább tolja a tétet a harmincötösrre.)

A golyó megáll.

Tizenhét!

Ebben a pillanatban a másik előkelő uriaszony diszkrétan egy százast ejt a tizenhetesre.

A croupier látja.

Nyel egyet és fizet.

A hölgy a klub egyik vezetőségi tagjának a felesége.

A croupier viszont csak fizetett alkalmazott.

Nem kétséges, hogy kinek lenne igaza.

A hölgy háromszázötven lejt vesz fel.

— Így kell játszani — dicsekszik az ismerőseinek.

Azt mondják, hetenként egyszer megcsinálja a trükköt.

Havi tizennégyezernégy száz.

Becsületes mellékkereset.

2.

Forog a film. Színhely: a váradai szőlőhegy. Diósi Ambrus csőze meghalt. Egy apróhirdetés a helyi lapokban: csőz ke-restetik.

Másnap délelőtt százhetvenöt jelentke-ző.

A csőz a következő fizetést „élvezi”: szabad lakás a csőzkuhnyóban, havonta egy mázsa buza, egy mázsa krumpli, két kiló szalonna, két kiló kolbász, egy mázsa buza és 150 lej.

Százhetvenöt reflektáns.

Tizennyolcévestől hetvenig.

INGYEN

kap két füzetet a psyhografológiáról és a jóslásról.

Ha külön jóslást akar küldje aláírását és születési dátumát — megkapja karakteré-nek és jövőjének részletes leírását és utbaigazítást minden bonyolult ügyében Fogad személyesen minden nap.

Vidékiek küldjenek 22 lej postai után.

vét-bélyeget. Cluj, Calea Feleacului (Tordai-ut) 8 Grafológus

Veszély nappal..
veszély éjjel

Piszokban és sárban kelnek ki a legyek tojásaikból. Betegségek csiráját hordozzák lábaikon és a veszélyt hozzák otthonodba! Lehetetlen mindent elzárni előlük. Végy tehát.

FLY-TOX-ot

és pusztít el minden legyet, bogarat, petéikkel egyetemben, mielőtt kellemetlenné és veszélyessé válnak.

FLY-TOX

Illatosított

aki nem tud menjen máshová. Nem lehet Ezek, akik most vizsgáznak nem bohémek, nem ösjogászok. Ezek elkínzott fiatalberek és agyonfantult leányok. Ezek nem lumpoltak, ezek nem flörtölni jártak fel az egyetemre. Ezek tudnak. Látszik, hogy verejtékesen tanultak. A legszigorubb mértékkel mérve is tudnak. Mit csináljunk velük?

A diák: Hogy mit akarok? Ha meglesz a diplomám. Nem tudom. De tanultam. Éjjel-nappal kinlódtam. Legalább papíron legyek ember. Ha láttam volna akár-melyik pályánál felcsillanni az elhelyezkedés legkisebb reményét is, akkor sutba dobtam volna a jogot és odamentem volna. De sehol sincs több remény. Oly mindegy, hogy mit végeztem. Így is úgy is munkanélküli leszek.

Néhány nap múlva Erdély minden városában egy csomó új tábla lesz kiszegve a kapukon:

— Dr. Végzett Ifju köz- és váltóügyvéd. ... és egy sereg hiteltre berendezett iroda várja a klienseket...

5

Villamos.

Az Aradi-utca felé jár. Ez már kültelek, ennél fogva a publikum is vegyes. Délelőtt 11 óra. Sokan a piacról jönnek haza. A padok mellé letéve kosarak. Bennük: retek, saláta, földi eper, tojás, tej, tejfel, némelyikben egy pár csirke.

Kalapos hölgy. A kosarat a cseléd viszi. A kosárban egy kopasztott liba. Fialat liba. Egészben. Nagy szó ez az Aradi ut környékén.

— Aztán drága egy ilyen — kérdi áhítattal egy idősebb proletáraszony.

A kalapos hölgy nem felel. Moltóságán alulnak tartja a beszélgetést. A cseléd-

leány beszédesebb:

— Százhusz lej volt.

A kocsiiban elszörnyülködnek. A szá-jakban összefut a képzeletben megsütött liba ize. De százhusz lej... Egy egész va-gyon... Egy libáért...

— Aztán mire készülnek? Esküvőre vagy keresztelőre lelkem?

Megint csak a cseléd felelt. Izes, kispa-rasztlány módjára dicsekszik:

— Egyikre sem. A nagyságos ur ezt szereti vacsorára. Uborkasalátával.

— A fene a kényes hasát — mondja te-le szájjal egy szurtos lakatos formája.

A kocsiiban megfordul a hangulat. Ne-vet a szegénység. Irigylkedve, de boldogan nevet, a gazdagságot szimbolizáló liba rovására. A nagysága piros lesz, mint a pipacs.

— Mari, már hányszor mondtam ma-gának, hogy ne álljon szóba mindenféle népséggel.

— De büszke a lelkem azért a döglött libáért — mondja a kocsi általános he-lyeslése közben a lakatos-formája.

Most már viháncol a kocsi. A nagysága nem is bírja. A legközelebbi állomáson gyorsan leszáll. Marival és a libával.

A kocsiiban még egy kicsit mulatnak a nagysága rovására.

A kalauz maga is szegény ember, a végállomáshoz érven megengedi magának a vélemény-nyilvánítást:

— Biztosan sikkasztó az ura. Azért eszik fiatal libát. Az ilyenek mind eleszik és elisszák a pénzt.

Ebben aztán valamennyien megegyez-nek s megbékélten mennek az ebédjük: a krumplileves és a szükös darab kenyér felé.

Egymillió lej kártérítést ítéltek meg egy kapitánynak, akit tévedésből helyeztek rendelkezési állományba

Bukarest, június 22

A háboru idejéből származó, páratlanul érdekes pert tárgyalt tegnap a bukaresti törvényszék. Dumitrescu Mihály kapitány, a 40. gyalogoszred tisztje negyemillió lejt kártérítést követelt a hadügyminisztériumtól azért az igazságtalanságért, ami a háboru alatt történt vele.

Dumitrescu kapitány 1916-ban a dobrud-zai csataterén megsebesült. A brigádpá-rancsnok téves jelentést készített a kapitány-nak a csata során kifejtett működéséről s ezen jelentés folytán a tisztet rendelkezési állományba helyezték. Dumitrescu egy bead-ványban kérte, hogy vizsgálják be ügyét, ami azonban a háboru befejezése utánra halasz-

tódott. 1919-ben azután a hadügyminiszte-rium több tábornokból álló bizottságot neve-zett ki, akik alaposan bevizsgálták az ügyet és arra a véleményre jutottak, hogy a kap-itánnyal nevetéses tévedés történt. A szó-banforgó ütközet során nem követett el sem-mi hibát és eltávolítása a hadseregből telje-sen igazságtalan volt. Ajánlották ennél fogva, hogy a kapitányt rangjával, előléptetési s ál-talában minden jogával együtt ismét hívják be tényleges szolgálatra. Ez azonban mind-máig nem történt meg, úgyhogy a kapitány a bíróság előtt keresett magának elégtételt és kártérítést.

A törvényszék igazat adott a kapitánynak és kötelezte a hadügyminisztériumot egymil-lió lej kártérítés megfizetésére.

Bikszád gyógyfürdő, Erdély Karlsbadja.

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekö, cukor, légcső- és hólyagmegbetegedéseknél — Az idén nagyon olcsó árak!

Előszeton (május 15-től július 1-ig).

ÁRAI:

Berta lakban egy ágyas szoba napi 58 lej, penzióval Lei 118

Mária lakban egy ágyas szoba napi 48 lej, penzióval Lei 108

Móric lakban egy ágyas szoba napi 32 lej, penzióval Lei 92

Berta lakban 2 ágyas napi Lei 105, Mária lakban 2 ágyas napi Lei 88

Anna lakban 2 ágyas napi Lei 72, Móric lakban 2 ágyas napi Lei 60

Szigorúan diétás konyha. A fürdőorvos felügyelete alatt. — A nagy vendéglő házikezelésbe vettük. — Prospektust készséggel küld a fürdőigazgatóság. Bikszád

ORSZÁGUTI-PULLMANN

BRASSÓBÓL

Bukarestig 500 lej

Indulás mindkét vég

Sinajáig 150 lej

állomásról (Brassó-

Bușteniig 140 lej

ban: Koronaszálló

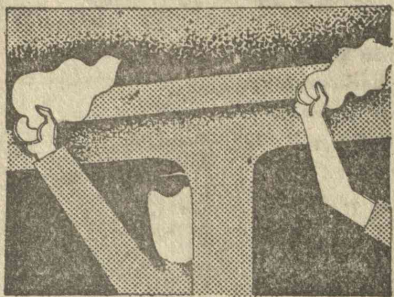
Predealig 90 lej

előtt, Bukarestben:

Piața Victoriei reggel

1/27-kor és d. u. 1/28-kor

A B.L. nyaraltatási akciója

A B. L. konstancai kirándulása

10 napos ut — Brassótól Brassóig 2950 lej

Egy napot Bukarestben, 9 napot a konstancai tengerparton töltünk

Az egyre melegedő idő, a közelgő hőség, a zord tavasz nyomán várható kánikula, mindennél élénkebben hangsúlyozza a B. L. legújabb akciójának üdvösségét. A mai viszonyok közepette, amikor a nyaralóvágyó köztársaság csak kevés pénzt fordíthat arra, hogy az év robotját néhány napon gondatlan üdüléssel cserélje fel, egyenesen áldásosnak mondható alább bejelentett akciónk, amely olcsó és kellemes nyaralási lehetőséget nyújt olvasóinknak.

Erdélyben alig ismerik Konstancát, ezt a fekete-tenger mentén elterülő, csodás környezetben fekvő várost, amely valóságos gyöngye az üdülőhelyeknek. A festői tájék, a mesés tengerpart, a világvárosi strand és Konstancia többi, egyéni és megkapó részletei, minden ózonnal meghódítják a résztvevőket, akik ezt a sok gyönyörűséget szokatlanul jutányosan élvezhetik.

Konstancai nyaralásunknak, amely 10 napos lesz, mondanunk sem kell, hihetetlenül bő és változatos a programja. A pompás szórakozások tömkelegéről, ugyancsak kitűnő ellátásról gondoskodunk ezekre a napokra, amelyek két akciónk résztvevőinek feleldhetetlenek akarunk tenni.

LAKÁS, ÉTKEZÉS

A világfürdők egyszerű szállodaira emlékeztető Hotel Palace-ban lakunk, ugyanott étkezünk. A lakás gyönyörű, kényelmes, tengerre nyíló szobákban. Két személy egy kétágyas szobában, indokolt esetekben egy személyes szobák is kaphatók.

Az étkezés ugyanitt történik, ennek a szállodának a gyönyörű, tengerre nyíló éttermében. Reggeli: kávé, vaj, sütemény, ebéd: háromfogásos, vacsora: háromfogásos. Kitűnő és bőséges táplálkozás.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldendő!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasúttállomás

Fürdőni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget óhajt?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszori étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

KIRÁNDULÁSOK, FÜRDŐZÉS

Mindennap fürdő a Konstancia mellett fekvő Mamaia plázon, amelynek homokja világhírű. Reggel csakis a részünkre szóló, modern, kényelmes autóbuszokon megyünk a plázra és ott vagyunk délután 2 óráig. Ugyancsak autóval vissza. A délutáni időket egyrészt pihenéssel, másrészt kirándulásokkal töltjük.

Egy napon kirándulunk Movilába, egy másik napon Eforiába (Carmen Sylva) és így a Konstancia-környéki összes plázson fürdünk.

Egy délután programja az lesz, hogy sétahajózást teszünk a Fekete-tengeren.

A BUKARESTI TARTÓZKODÁS

A konstancai nyaralás előtt egy teljes napot Bukarestben töltünk. Bukarestben a Splendid szállodában lakunk és a Piccadilly étteremben ebédelünk és vacsorázunk.

A bukaresti tartózkodásnak külön attrakciója lesz, hogy igen olcsó, személyenként 180 lejese részvételi díj mellett végigmegyünk Bukarest éjszakáján. Négy személyes autótaxikában, amelyek egész éjszaka rendelkezésünkre állnak, meglátogatjuk a főváros minden érdekesebb éjszakai nevezetességét, lokálját, előkelő helyeken fogasztunk is valamit és kitűnő vezetés mellett nagyon olcsón és praktikusán megismerkedünk Bukarest éjszakai életével. Ennek a külön attrakciónak részletes programját fogjuk adni.

A bukaresti egy napi tartózkodás után kilenc teljes napot tartózkodunk Konstanciában a már fentebb említett ellátással és programmal.

Ez a tiznapos nyaralás utiköltséggel, Brassótól Brassóig, teljes ellátással, borralalókkal, kirándulásokkal, fürdővel együtt, személyenként 2950 lej.

Ezen az összegben kívül senkinek semmi költsége nincs.

Indulás július 12-én a Brassóból reggel 4 óra 59-kor induló gyorsvonattal.

Jelentkezés a Brassói Lapok kiadóhivatalában, utazási osztály. Telefon 82. Vidékieknek írásbeli érdeklődésre azonnal válaszolunk. Figyelje a további hirdetéseket!

Junger Emil, kóser penziós, Szovátfürdő Baile Sovata. Fürdés a Medve-tóban, gyönyörű kirándulóhelyek, erdők, hegyek, három szobában fogad, kosztra bármennyi vendéget, szeptember 1-ig 10 éven felüli gyermeket szülők nélkül is. Ár négyszeri étkezéssel felnőttnek 150, gyermeknek 100 lej.

Cretu János mozdonyvezető, Kalán—Calan U. p., v. á. Calan. Fürdés a Calan tündöben, kirándulóhelyek. Egy szobában négy vendéget fogadna júliustól szeptember végéig, esetleg 4 fiugyermetek, 10—15 évesig. Ár ötszöri étkezéssel 40 lej. Gyógy és szabad fürdő.

SPORT

Brassó új sportszenzációja

A Brasovia fuzionál az IAR csapatával

Brassó, június 24.

Biztos forrásból származó értesüléseink szerint Brassó sportéletében érdekes tárgyalások indultak meg egy nagyobb szabású tranzakció lebonyolítására.

Arról van szó, hogy Brassó két vezető csapata, a Brasovia és az IAR fuzionálnak.

A fuzióra vonatkozó tárgyalások a legnagyobb diszkréció mellett már meg is indultak a két klub vezetői között.

Amennyiben a fuzió tervek sikerülnek és a két csapatot egyesíteni lehet, úgy Brassó városa olyan sportegyesülettel gyarapodnék, amely országos viszonylatban is komolyan számottevő volna.

A Brasovia ugyanis, minden hibája mellett, sok olyan játékosal rendelkezik, akiknek egy ideális együttesbe való behelyezése felbecsülhetetlenül emelkedhetnék játékejük. Az I. A. R. pedig, mint Brassó bajnoksapata, ugyancsak fejlődőképes és nagyvonalúnak induló csapatok sorába tartozik.

Amellett, hogy a fuzió rendkívül erős csapattal gyarapítaná Brassó város sportéletét, még a futballsport körül uralkodó teljesen vároos és gyűlölködéstől átfutott helyzetet is tisztázná.

Vasárnapi középeurópai-kupa program

Budapest: Hungária—Spárta.
Bécsben: Vienna—Ambrosiana.

A Budai 11. Székelyudvarhelyen

A Budai 11 Romániában turázó csapata vasárnap Székelyudvarhelyen játszik. Impozáns fogadtatásban lesz részük a pesti fiuknak, a kiknek a vendégszereplésük oly kimagasló eseménye lesz Udvarhelynek, mely megmozgatja a megye egész sportszerető társadalmát.

Ejjeli mérkőzések Temesváron

A temesvári Elekrika pályát rövidesen fényzőrökkel fogják felszerelni, hogy a nagy melegben éjjeli mérkőzéseket lehessen játszani. Az első esti mérkőzést július 9-én fogját játszani, Craiova válogatottja ellen.

A magyar amatőrök Bukarestben

A magyar amatőr bajnokságban kitűnően szerepelt Elektromos csapata július 8-án és 9-én Bukarestben fog vendégszerezni. Ellenfele mindkét nap az Unirea Tricolor lesz.

Brassó vasárnapi sportprogramja

Vasárnap délután kezdődnek meg a repülőgép új pályán a mérkőzések. A még nem egészen befejezett pályát fogják átadni hivatalának. Főmérkőzést IAR—Brasovia, előmérkőzést pedig Ivria—Brasovia kmb. fognak játszani. A mérkőzések időtartama alatt a piactérről autóbuszok fogják a közlekedést lebonyolítani. Retur-jegyek ára 6 lej.

Az „Ivria” Sport Egyesület turista szakosztálya, kedvező idő esetén, vasárnap kirándulást rendez a Prapastia szorosba. Találkozás reggel fél 8 órakor a bertalani állomáson. Összútiköltség 60 lej. Vendégeket szívesen látnak.

Iskolák Egyesülete

Makkay püspök Sepsiszentgyörgyön

Véndiák találkozó — A Rikánbeli Közművelődési Ref. Férfiszövetségének megalakulása — Irodalmi estély — Lelkészi értekezlet

Sepsiszentgyörgy, június 24.

Jelentős események színhelye lesz június 25-ikén és 26-án Sepsiszentgyörgy. Három székelyvármegye négy református egyházmegyéjének színe-java és hatalmas tömegei eddig itt egymásnak találkoztak, hogy Makkay Sándor dr., püspök látogatásának kedvező alkalmat felhasználva, értékes kulturális és egyházi munka alapjait tegyék le.

Egy negyedszázada annak, hogy az erdélyi reformátusok püspöke, Makkay Sándor dr., a sepsiszentgyörgyi református Székely Miklós kollégium éretti diákjaként búcsút mondott az ősi Alma Mater-nek. Most azért jön vissza a szép székely városba, hogy találkozzék régi diáktársaival és ezen ünnepi alkalmat a református egyház belső erősítésének munkájára használja fel. Délelőtti 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz a vártemplomban, melyen Makkay püspök tart egyházi beszédet. Tizenkét órakor lesz a véndiák találkozó a kollégium disztermében. Egy órakor társasbél, délután 3 órakor a rikánbeli négy egyházmegye férfiszövetségei tartanak alakuló gyűléseket. Négy órakor a négy egyházmegye Ref. Férfiszövetségei együttes nagygyűlést tartanak a kollégium tornacsarnokában, ahol Zathureczky Kálmán, az erdélyi egyházmegye főgondnoka fog elnökölni, Bajka György orbai esperes imát mond, Szele Béla dr., egyházkerületi világi főjegyző, a brassói ref. egyház főgondnoka, előadást tart a férfiszövetség feladatairól. A nagygyűlés berekesztő beszédét a püspök mondja.

Este fél kilenc órai kezdettel irodalmi estély gyűjti egybe az ünnepiöket a kollégium tornacsarnokában. Az estély műsora a következő lesz:

Veres—Szász: Magyar zene. Előadja a kollégium vegyeskara.

Chopin: Fantasia impromptue. Zongorán játsza Bágya András kollégiumi zenetanár.

Előadást tart Makkay Sándor dr. püspök.

Tschaikowsky: Canzonetta és Kresler: Caprice Viennois. Játsza Wutschl Alfréd hegedűművész, zongorán kíséri Bágya András.

Varga József: Egyveleg Dankó Pista calából. Énekli a kollégium véndiákjainak vegyeskara.

Hétfőn, június 26-án délelőtti 10 órakor a kollégium disztermében a rikánbeli kommunikatás négy egyházmegyéjének lelkeszei tartanak értekezletet Makkay dr. püspök vezetésével. A rikánbeli kommunikatás multjáról és jelenéről Imreh Lajos kézi főjegyző tart előadást. Délután egy órakor közeled lesz, majd Makkay püspök visszautazik Kolozsvárra, ahol lelkeszi vizsgálatokon kell elnökölnie.

Prof. Dr. WILHELM STEKEL

A MODERN HÁZASSÁG

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

Dr. GÄRTNER PÁL Ideggyógyorvos.

Kivonat a mű tartalomjegyzékéből:

A házasság formai alakulása. — A feleség felszabadítása. — Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — Lelki szerelem. — A szerelem alkotó részei. — A mintaházasság követelményei. — A szerelem kikristályosodása. — Csaldótt szerelemesek házassága. — Meddig mehet az ösztönesség házastársak között? — A házibarád. — A monogámia a kultúrember ideális célja. — A nemek teljes egyenlőség. — A próbaházasság és meghatározott időtartalmu házasság képtelensége. — A lakásinség káros befolyása. — Az anyósprobléma. — Születések korlátozása. — A nevelés reformja a házasság legmegfelelőbb előkészítése. — A jövő házasságának normája: mindent átfogó, megértő, megbocsátó, fölfelé törekvő szerelem.

Kapható a

Ara 90 lej.

BRASSÓI LAPOK könyvostályában.

Tűz a brassói Schiel-vasgyárban

Környen végzetessé válható tűz pusztított a brassói Schiel-vasgyár telepén. Eddig meg nem állapítható okból meggyulladt az egyik deszkarakár és pillanatok alatt elhamvadt. A kivonat tűzoltóknak szerencsére sikerült a tüzet lokalizálni, mielőtt az még nagyobb méreteket ölthetett volna.

Kinevezték a brassói érettségi biztosoakat

A közoktatásiügyi minisztérium már kinevezte az érettségizető biztosoakat, amelyek közül az 57. és 58. számú Brassóban működik. Lapunk tegnapi számában már megírtuk, hol fognak dolgozni a biztosoágok, míg most alant közöljük a két biztosoág összeállítását. Az 57. számú biztosoág: ez előtt vizsgáznak a brassói Saguna-liceum, a Mesota-liceum, a brassói leányiskola és a Gyergyószentmiklósi fiuliceum növendékei. Elnök: Onicescu bukaresti egyetemi tanár, tagok: A. Iotta, Caracal, román nyelv, Constanta Georgescu Bukarest, francia nyelv, Angela Petcov, Bukarest, filozófia, T. Chindea, Gyergyószentmiklós, történelem, F. Sanjoanu Brassó, földrajz, D. Radulescu, Bukarest, természettudományok. Az 58. sz. biztosoág: Itt vizsgáznak a brassói római-katolikus, a csikszereáni római-katolikus, a szentgyörgyi református, a székelyudvarhelyi római-katolikus liceum és a fogarasi fiuliceum növendékei. Elnök: Bogdán Duica kolozsvári egyetemi tanár. Tagok: Giuglea, Kolozsvár, román nyelv, Eliad Romanul, Bukarest, francia nyelv, R. Ursu, Fogaras, történelem, I. Nistor, Enyed, matematika-fizika, G. Lupan, természettudományok, Silica Dornescu Mandachescu, Tg.-Jiu, földrajz.

A brassói rendőrség hírei

A brassói rendőrség detektívjei az éjszaka folyamán letartóztatták Wiemann Géza lakásnéküli egyént, aki ellen a brassói törvényszék lopás miatt már régebben elővezetési parancsot adott ki. A lopással vádolt titalebert átadták az ügyészségnek. — Lungu Joan detektív ugyancsak az éjszaka letartóztatta Simon Lajost, akit szintén lopás miatt köröztettek. — A brassói rendőrség bünygyi osztálya közli, hogy Ilvics Károly, Weiss Mihály utcában lakó optikusnál egy nő érel található, amelyet mintegy két héttel ezelőtt vesztettek el a Fekete-utca-ban. A tulajdonos az orát, kellő igazolás után, itt átvetheti.

Tekező-sport

A tekéző alosztály közli, hogy Dancs István a 17-es számú „Gambrinus” pálya tulajdonosa, pályarendelést visszavonta. A „Vig Barát” tekéző egyesület rendes tréningjét az ujonnan épített 26 számú „Reiss”-féle szövetségi pályán, Gyár-ut 124. szám alatt minden kedd este tartja meg. Unnepélyes bemutatkozás a csapatnak egy háziverseny keretében, július hó 2-án lesz, melyre minden sporttársát szeretettel meghívja. Legújabbban kérte felvételét a szövetségbe a nyolcadik tekéző csapat Brassóból, „Székely” elnevezés alatt. Mosoi György vendéglős, Piata Unirii 12. kerte a szövetségtől ujonnan épült, modern pályájának leigazolását és ezzel Brassóban az 5. szövetségi pálya lesz felavatva vasárnap, július hó 25-én.

Brassói piaci árak

Marhahus, levesnek I. kg. 18, marhahus, levesnek II. kg. 10, marhahus, pecsenye kg. 34 — 36, sertéshus combja kg. 30, sertéshus karaj kg. 36, zsirszalonna kg. 28, zsír kg. 36, tojás drb. 1—1.30, csirke pászja 30—100 lej. — Elő állatárak, kilóra: Export ökör, élőszul kg. 8 — 10, sertés, élőszul kg. 16—20, igás ökör drb. 4000—6000, ló drb. 2000—6000, ló luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 720—780, rozs 400—420, árpa, sör 280 — 300, árpa, takarmány 230—260, zab 240—260, tengeri, szemes 200—220, lencse, nagyszemű 500—600, bab, fehér 300—350, burgonya 120 — 140 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 110—120, széna, laza 90 — 90, szalma, laza 50—60, korpa 130—150 lej.

Szolgáltatás gyógyszerárak

Június hó 24-től július hó 8-ig a déti, éjjeli és vasárnapi szolgálatot Schneider Hans „Arany oroszán” gyógyszerár, Kapu utca 21. (régí szám) alatt és Cutaanu Gheorghe „Csillag” gyógyszerár, Hosszu-utca 5. szám alatt látják el.

Egy fiatal, akinek sikeres startja volt

Beszélgetés Bernhardt Istvánval, a 18 éves brassói zongoraművésszel, aki most érkezett haza a nagy bécsi siker után

Néhány kellemes óra emberek között, akik most nagyon boldogok

Brassó, június 24.

Kétszázhatvan zongoraművész — férfiak, nők vegyesen — adott találkát egymásnak a közelmúltban Bécsben, hogy a fehér-fekete bilentyükön tíz ujjuk erejével harci tornát vívjunk. A „Musikverein” nagyterme, ahol a nemzetközi zongoraverseny lezajlott, valóságos reinkarnációja volt Babel-tornának, annyi nemzet fiai és lányai serglettek össze. Az egyik sarokban oroszul csevegtek, arabb angolul diskuráltak. Holland szófoszlányok usztak a levegőben, francia mondatok ütötték meg az ember füleit.

voltak tömzsi, sárgabőrű versenyzők is, a kik japánul hadartak...

Impozáns és izasztó küzdelem volt: Négy napon át folyt a selejtező, amely a résztvevők számát 120-ra apasztotta. Az elődöntőbe 60, a középdöntőbe már csak 45 jutott. A döntőbe 27 versenyző került. Közöttük Bernhardt István a 18 éves brassói zongoraművész, aki diplomát és ezüstplakettet kapott s így nemzetközi viszonylatban is jelentős babérokat szerzett.

A fiatal Bernhardt hat éves korában kezdett zongorázni s így — amint a statisztikusok sietve megállapítanak — életének kétharmad részét a művészetnek szentelte. Brassóban Stadler Józsefnek, a katolikus egyház karnagyának, Szarvasné Orendi Fritzinnek és Weisz Ilonának a tanítványa volt, majd középiskolai tanulmányai Csernovicba szökötték, ahol három éven keresztül Bianca Krámer-Neuberger tanította. Innen került Budapestre, ahol ezidőszent a Fodor-zeneiskola művészképzőjében, Szatmári Tibornak, a kiváló zongoraművészeknek a növendéke.

A bécsi zongoraversenyen, ahol 260 résztvevő közül a 8-ik helyet vívta ki, jelenlegi mesterének az ösztönzésére vett részt. Szerencse, hogy februárban betöltötte 18-ik életévét, mert ha csak 1—2 hónappal fiatalabb, nem indulhatott volna. Éppen, hogy megütötte az előírt életkor innenső határát...

BALESETEK A DÖNTŐ KÜZ-DELEM KÖZBEN ÉS ELŐTT...

Bernhardt István most érkezett haza Brassóba, hogy a verseny fáradalmait „kipihenje”. Ez alatt azt kell érteni, hogy napi 10 óra helyett „csak” 5—6 órát gyakorol.

Szemben ülök vele a kis Rösler-pianino közelében, amelynek a tetején kottahalmaz hever. A fiatal művész, aki nyilván élete első interjút adja, csillogó szemmel beszél a bécsi nagy napokról.

— Volt-e lámpaláza? — kérdeztem.

— Ezt a szót nem ismerem — szól mosolyogva — pedig a döntőben, amikor Liszt „Spanyol rapszodiáját” játszottam, a rozoga zongoraszék formalisan összerogyott alattam. Azért tovább játszottam s a székek roncsain féloldalra dülve, ütöttem le az utolsó akkordokat.

— Ez bizony elég kellemetlen! — jegyzem meg.

— Ez még semmi, ahhoz a malőrhez képest, — folytatja a fiatal Bernhardt —, ami a döntő napján történt velem. A Musikverein nagyterméhez vezető hatalmas márványlépcsőkön a nagy sietségben elcsusztam s alaposan megütöttem magamat. El is ájultam. Az orvos, aki kisebb-fajta agyrázkódást konstatait, injekciókkal öntött életem belém. Így jelentem meg a zsűri előtt.

— Ott volt-e Sauer?

— Igen is, meg nem is. Megfigyeltem, hogy ahányszor magyar versenyző játszott, az ősz művész min lannyszer elhagyta a termet. Az emlékezetes pesti

incidens óta haragszik a magyarokra.

— A döntő persze izgalmas lehetett!

— A végén, a zongoraverseny utolsó fázisában, már csak 12-en maradtunk. Nekem és egy Fröster nevű osztrák hölgy versenyzőnek kétszer kellett játszani. Egyenlő pontarányunk lévén, vitás volt a helyezés. Amikor kihirdették, hogy a bécsi hölgy 1000 schillinges díjat kapott az osztrák közönség, sutba-tobva minder házi szempontot, püsszgni és „pfuj!”-ozni kezdett. Amikor viszont megtudták, hogy diplomát és ezüstplakettet kaptam, valóságos tapszáport rendeztek.

Megnézem az immár beramázott oklevelet, amelyen többek között Clemens Krauss, Rosenthal, Nilius, Weingarten, Wilhelm Backhaus, Szántó Tivadar (Páris), Frank Marshall (USA), Wieniawski (Lengyelország) és Takori (Japán) aláírásai szerepelnek. Az ezüstplakett is művészi munka, finoman cizellált szöveggel Bécs városának miniatűr, zománczott címerével.

A nagy karrier első stációi

Voltaképpen az egész ügy meseszerű, aféle happiendes filmscénárium. Valaki 18 éves, egyet gondol és résztvesz a nemzetközi zongoraversenyen. Skert arat, nevét szárnyaira veszi a világsajtó... Premier plan: a reményteljes fiatal művész és a boldog szülők.

Valahogy nem vág ide az „Aki mer, az nyer!” közmondás. Intelligencia kell hozzá és nagy adag tehetség.

— Mik a legközelebbi tervei? — folyta-

tom a beszélgetést.

— Brassóban rövidesen koncertet adok — amelyen a zongoraversenyen előadott Bach-Liszt: G-Moll orgonafantáziát és fugát, Beethoven „Apassionát”-ját és Liszt „Spanyol rapszodiát”-ját játszom. Azután a bukaresti studio vendég lesznek. Lekötött Cesare Nordio, a milánói filharmonikusok zeneigazgatója is. Milánóban Paul Richternek, a brassói filharmonikusok dirigensének H-moll zongoraversenyét adom elő.

Ahogyan játszik

Befejezésül megkérem a fiatal művészt, hogy játsszék valamit. „Egy-két akkord szebben beszél, mint a legdiszesebb oklevél...”

Bernhardt István helyet foglal a pianonó előtt. Nincs előtte kotta. Feszülten várom, hogy mit hallok.

A fiatal művész belemélyeszi kezét a klaviatúrába s a következő pillanatban hallatlan szenvedéllyel viharzik fel Liszt spanyol rapszodiája. Az ördögösen cikázó kezét bámulom, a motoláként mozgó ujjakat, amelyek, hol sulvosan zuhanak alá, hol játszi könnyedséggel futkosnak a billentyűkön. Igen, ez zere. Lebilincsel és magával ragad. A szobát betöltik a hanghullámok s a karosszék, amelyen előredülten figyelek dagadó vitor-

lasként uszik ezen a tengeren. Azután eltűnik a zongora is, ködbe foszlik minden, csak hangok maradnak meg, mázsás akkordok, gyöngyöző trillák, bugyborékoló futamok...

Ismerik ezt a kellemes szibbadságot az idegekben, amikor az ember hátán a gyönyörűségtől hideg borzongás fut végig.

Zene! Zene!! Zene!!!

Más ez a fiatalember, mint a 18 évesek zöme.

Bernhardt István gyakorol, azután gyakorol és megint gyakorol. Szabad óráiban — miért ne árulnám el? — zongoraversenyen dolgozik...

Micsoda különbség!!

Ha én ezt le tudnám zongorázni...!!

Nemes Ferenc

Közel husz betörést követett el Brassóban egy Nagyváradon 5 évre ítélt fegyenc

Hajdu István alias Müller hatalmas bűn'ajstroma

Brassó, június 24.

Röviden beszámoltunk arról, hogy Vana Joan és Sente István detektívok hosszas hajszát követve Erdély egyik legveszedelmesebb bűnözőjét, a három nevű Hajdu Istvánt.

A betörőről megállapították, hogy megrögzött bűnöző, aki Nagyváradon letette az első lépését Brassóba és itt a betörések és lopások egész sorozatát követte el. Nagyváradon már öt évre volt elítélve és miután bűnétését letöltötte „kivándorolt” szűkebb hazájából, hogy új tjakon próbáljon szerencsét.

Az új hazáján Brassót választotta. Három arccal ezelőtti telepedett itt meg. Azonnal munkának látott. Tulajdonképpen a borbélymesterséget űzte, de azért szívesen megjárta magát hivatásos szöfőrnök vagy mechanikusnak. A vizsgálat megállapítása szerint a bűnöző borbélylegény első betörését a római katolikus templom közelében, a Kolostor-utca-ban követte el, ahol Mazilu kereskedő

üzletét fosztotta ki éjnek idején.

Közvetlenül ezután betört Moroianu Mari Hirscher-utcai trafikjába, ahonnan ellopt egy mérleget, ágytakarókat, élelmiszert és különböző dohányterméket. Végül pedig ellopt egy biciklit, amely a svéd utépítő társaság tulajdonát képezi. Ezenkívül számos más betörés és lopás terheli a tolvaj borbély lelki ismeretét. Ezeknek az ügyekben a nyomozás folyik.

Hajdut a rendőrség a mai nappal átadta az ügyészségnek.

Évzáró ünnepség a brassói magyar ev. elemi iskolában

A brassói magyar evangélikus elemi iskola évzáró ünnepségét folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, istentisztelet keretében a magyar evangélikus templomban tartja, melyre az érdeklődőket ezúton is szeretettel meghívja.

Második közlemény:

Miért züllött le Brassó futballsportja?

A pálya hiánya

Brassó, június 23.

A brassói futball az utóbbi években tapasztalt, sportéletben szokatlan gyors tempójú és nagymérvű leromlásának egyik főoka a tréningekre és mindig rendelkezésre álló pálya hiányában kerekendő.

Hogyan történhetett meg, hogy ilyen nagy városban, jelentős és nagytradiíciójú sportcentrumban kerületközi mérkőzést a bertalani, a Nemzeti Bajnokság mérkőzéseit pedig az Olympia-pályán kellett lejátszani, holott a sportfórumok tisztában vannak azzal, hogy a bertalani pálya a szabályok előírása szerint elsőosztályú bajnoki mérkőzésekre alkalmatlan (a CFR csapatának ismételt óvása!) az Olympia-pálya viszont nem felel meg a Nemzeti Bajnokság mérkőzéseire előírt méreteknél. Ez utóbbi állításunknak bizonyítékaul szolgálhat a kolozsvári Universitatea csapatának a legutóbbi vasárnapi mérkőzés alkalmával ezen a címen benyújtott óvása (Hogy a mérkőzés megnyerése után az U. az óvást visszavonta, hogy az óvással csak előre biztosítani akarta magát — az már a nemes sportdriblik fejezetéhez tartozik.).

Brassónak egyetlen pályája, amely teljes mértékben megfelel egy nemzetközi, mint Nemzeti Bajnokság mérkőzéseinek lejátszására, amely úgy tréningek, mint mérkőzések megtartására bármikor rendelkezésre állott a csapatoknak, a Brasovia pályája volt. Planirozása, fedett tribünje megfelelő, talaja elsőrangú a legnagyobb eső után két-három órával már kifogástalannak volt mondható. Fekvése ideálisan jó volt — a város közepén, szél-től védett helyen — megközelítése külön költséget nem okozott és a nyaranként oly nagy számban ittartózkodó vendégek is felkeresték.

A pálya eredete a futball hőskorának mély homályába vész. Különbözők a verziók. A pénzügyigazgatóság mögötti nagy üres telken eleinte a gyerekek rugták nagy buzgalommal a rongylabdát, felnőttek folytatták, majd mikor már mérkőzéseket rendeztek, bitvány kerítést is huztak. A Brasovia, a legrégebbi helyi futballklub, ugy hirtelenben, engedély és jogalap nélkül birtokba vette. Szóval, így történt a futball brassói honfoglalása. Majd vállalkozó szellemű sportemberek a várossal szerződést kötnek, összehozzák a szükséges tőkét — öltözőket, tribün építenek, kerítést emelnek, planirozzák a pályát. Jogalap, tőke kicsiny volt, de az eredmény annál nagyobb.

A Jorga-soron évekkel később épült villák tulajdonosai nem jó szemmel nézték a pályát, amely rontotta a környék előkelőségét, külseje esztétikusnak igazán nem volt mondható — főleg délutáni nyugalomukat zavarta a gólok szükség-szerűen követő éljenzés. A pénzügyigazgatóság is úgy találta, hogy a mérkőzésekkel származó adók nagysága, az ablakokból ingyen kinálkozó látványosság nem rekompenzálja kellőképpen a pálya zaját, amely a vasárnap és ünnepnapokon esetleg dolgozó hivatalnokokat figyelmét elvonja a munkától. Panasszal fordultak tehát a városhoz és kérték a pálya lebontását, amit a tanács el is rendelt.

Az érdekelt Brasovia beadványában kérte, hogy a testnevelési törvény értelmében létesítendő városi stadion felépítéséig a brassói sport érdekében ne rombolják le a pályát és díjtalanul felajánlotta a pályát teljes felszerelésével és bevételével a városnak. Ugyanakkor az Országos Testnevelési Tanács is energikusan támogatta ezt a kérést és, mint döntő indokot felhozta, hogy más megfelelő pálya nincs Brassóban. A város vezetősége áthatva a sport nagy nemzeti fontosságának tudatától, ezen döntő érv alapján revízió alá akarta venni előbbi elhatározását, de biztonság okából nagyon helyesen a helybeli futballkerület vezetőségéhez fordult információért. Tette ezt abban a biztos tudatban, hogy a helyi sportfórum természetesen támogatja az Országos Testnevelési Tanács kérését, kötelességéhez hiven a legnagyobb határozottsággal a sport érdekében kéri

a lebontás elhalasztását és így az előbbi határozat revízióját lehetővé teszi.

Ebben azonban tévedett a városi tanács és tévedtünk valamennyien, akik abban a tudalban választottuk meg a kerület mai vezetőségét, hogy az a sport fejlesztése érdekében fog dolgozni.

A kerület vezetőségének egyes tagjai elérkezettnek látták az időt, hogy a nekik tulságosan erős Brasovian üssenek egy nagyot, nem nézve, hogy ezzel a sportot ütik agyon — a személyekkel szemben érzett ellenszenvük győzött a vállalt kötelességük parancsoló szaván:

megtörtént a sportban példátlanul álló skandalum, hogy a brassói futballkerület egy szóval sem tiltakozott egy ilyen kitérő pálya lebontása ellen, farizeus módon állást sem foglalt nyíltan

Valótlant állított a kerületi vezetőség

A brassói futballkerület vezetősége tudatosan valótlant állított, amikor közölte a városi tanáccsal, hogy két, bajnoki mérkőzések lebonyolításához alkalmas pálya áll a Brasovia pályán kívül a rendelkezésre, mert:

1. 1932 év november 10-én a kerület tudta, hogy a Bertalan futballklub feloszlott és a pályáját megszünteti. (Hogy a Bertalan-klubnak azért kellett prompt feloszlania, hogy a játékosait egy másik klub részére — amely 10 gólos vereségeket szenvedett — azonnali hatállyal igazolhassák, az egy másik fontos kérdés!)

2. A kerület vezetősége tudta és ebben az évben számtalanszor be is bizonyosodott, hogy az Olympia-pályán csak akkor lehet futballmérkőzést rendezni, ha az nincs atlétika, vagy iskolai torna számára lefoglalva, ha azt a pálya gondnoka bármely, előttrünk nem ismert indokok alapján meg nem tiltja és végül tudta, hogy a sporthoz föltétlenül szükséges hétköznapi tréningekre az Olympia-pályát nem adják.

És a brassói futballkerület vezetősége mégsem tett egy lépést sem, hogy az egyetlen mindig rendelkezésre álló és alkalmas pálya időelőtti lebontását megakadályozza, sőt a valószínűleg meg nem felelő információjával azt elő is segítette!

A kerület ezen eléggé el nem ítélhető magatartásának eredménye lett, hogy:

1. Brassóban az idén a csapatok legnagyobb része egyáltalán nem tarthatott tréninget, de legalább rendszeresen nem és ezért szokatlanul visszaestek.

2. Brassóban az idén pálya hiányában egyáltalán nem tartották meg az ifjúsági bajnoki mérkőzéseket,

3. hogy a tartalék csapatok nem játszhattak, tehát a klubok, tartalékjaik formájáról nem tájékozódhattak (lehet, hogy a disztrikt nem is tudja, hogy ez is szükséges.)

4. Előfordult, hogy a falragaszokon hirdetett és a kerület által elrendelt mérkőzéseket nem tartották meg, mert az Olympia-pályára nem engedték be sem a közönséget, sem a játékosokat, sőt még a delegált bíró sem, azzal az indokolással, hogy esett az eső. Holott a szabályok értelmében csak a delegált bíró hivatott megállapítani, hogy a pálya alkalmatlan-e, vagy sem.

5. Az Olympia-pályán a játékokra már felállt csapatot bíróval együtt lekergették, azzal az indokkal, hogy a pálya gondnoka nem engedi meg a mérkőzés megtartását.

6. A kerület kötelezte az elsőosztályú csapatokat is, hogy hétköznapi játékszáznak bajnoki mérkőzéseket, holott nem minden klub játékosai profi, hanem melékfoglalkozása is van. Délelőtt játszottak elsőosztályú bajnoki mérkőzéseket, amivel a klubok ráfizettek; nem minden klubban lehet kényszeríteni függő helyzetben levőket, hogy tagdíjat fizeszenek.

*

A kerület maga is tudta, hogy a ber-

az ügyben, hanem egyszerűen tudatta a városi tanáccsal, hogy Brassóban van még két pálya, amely elég alkalmas a mérkőzések lebonyolítására.

A városi tanács mit tehetett egyebet, mint hogy

hivatkozással a brassói futballkerület információjára, kénytelen volt elrendelni a Brasovia-pálya azonnali lebontását.

Ha igaz lett volna, hogy még két pálya van Brassóban, amely minden tekintetben megfelelő és mindig rendelkezésre áll, akkor is kötelessége lett volna a kerületnek körömszakadtáig tiltakozni az ellen, hogy lebontsák a pályát, amíg a városi stadiont fel nem építik, mert két pálya sem elegendő.

talani pálya nem szabályos, hiszen a benyújtott óvásokat azzal utasította el, hogy vis major esete forog fenn, mert nincs szabályos pálya mérkőzések lejátszására, de a városi tanácsot mégis más-kép informálta.

A kerület egy szóval sem mert tiltakozni.

Borzalmas automobilszerencsétlenség a Katonakórház-utcában

Brassó, június 24

Megdöböntő autószerencsétlenség történt tegnap este a Katona Kórház-utcában. A katasztrófa áldozata Mitica I. Sandu hetvenhat éves öreg Tecuci-megyei földmives, aki fia meglátogatására jött Brassóba, de mielőtt még fiát megláthatta egy autó agyonnyomta.

Az öreg regáti földmives az esti vonattal érkezett meg Bukarest felől. Gyalog jött be az állomástól a városba, hátán falusi tarisznyával, amelyben katonafianak hozott jó otthoni elemőzsíát. A járőrke-lőktől kérdezgette, hogy merre van az altiszt iskolája.

Igy jutott el a Katona kórház-utcaig, ahol az egyik villanypózna mellett megállt, hogy tájékozódjék az ismeretlen utcákon. Ebben a pillanatban az 1522-es számú teherautó, amelyet Koszta István soffőr vezetett, meg akart fordulni az utcán. A soffőr a hatalmas autót visszafelé engedte neki a járdának, ahol az öreg ember állott.

Az öreg földmives megfordult és akkor látta, hogy a hatalmas autó mellette van.

Letitia Piraccini hangversenye

Nagyhirű és nagykulturájú énekesnő mutatkozott be tegnap este Brassóban. Letitia Piraccini énekesnő tartott hangversenyt, akinek énekesnői múltja megérteti, hogy hangversenye alkalmából az Astra nagy terme majdnem teljesen megtelt. Az énekesnő a milánói Scala tagja volt s már maga ez a nagy pozíció is biztositókat nyújtott Brassó zeneértőinek arra, hogy ezen az estén kivételes tehetséggel találkozunk. Az énekesnő nagy és változatos programjának minden száma után őszinte és meleg tapsok hangzottak fel. Piraccini különösen az operáirákban adja tudása és tehetsége teljét, ami nagyon természetes is, mert hiszen a művésznő ebben a szerepkörben otthonos és ezekben a partikban tudja hanganyagát a legművésziessébben értékesíteni. Az operáirákban felül nagy sikert aratott finom és meleg Ave Mariájával, egy kis Debussy dallal és Bredicianu két opuszával. Az énekesnő zongorakíséretét Imanuel Bernfeld látta el nagy tudással és művészi biztonsággal.

Kedvezményes árban a B. L. tisztelt olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

kozni az ellen, hogy az Olympia-pályát az elrendelt mérkőzések lejátszására nem bocsátják rendelkezésre a csapatoknak, holott biztosan ismeri a szabályt, amely szerint a pálya felett, amelynek hitelesítését kérték, a szövetség rendelkezik. A kerület nem mert élni a szabályok adta jogával, mert a multból tudta, hogy a pálya gondnoka ugysem fogadja el a rendelkezését. A városi tanácsot mégis úgy informálta, hogy két pálya áll a rendelkezésre.

*

Igy aztán előfordult, hogy Brassóban egész héten keresztül, egyetlen mérkőzést sem lehetett lejátszani, annak ellenére, hogy a liga elrendelte a bajnoki szezon azonnali befejezését. És munde azért, mert a pályatulajdonosok megtagadták a pályalebontást véleményező disztrikt utasítása ellenére is a pályák rendelkezésre bocsátását.

A disztrikt, annak ellenére, hogy az egyetlen létjogosultságát igazoló tevékenysége, a mérkőzések és pálya hiányában megszűnt, mégis az emlékeztetés héten „tulórázva” háromszor is összeült tanácskozni. És más elfoglaltság híján az elmúlt évi döntőbajnoki meccs zöldasztali driblijével vesződt, anélkül, hogy észrevette volna, miszerint Brassóban, jövőtől és pályahiány miatt azon a héten egyetlen mérkőzést sem lehetett megtartani.

Ime a disztrikt, amely hivatásáról megfélekedett és a sportvezetés védelmének örve alatt a sport előrehaladásának volt kerékkötője.

Inkább tétlen maradt volna.

ind.

SZINHÁZ

HETIMŰSOR:

Szombat este fél 9 órakor: **Kadétszerlem** (A Liebeskommando című filmt attrakció eredetije. A teljes operette-együttes fellépése. Budapestén három színházban játszották, több mint kétszázszor! Európa valamennyi színpadának jövő évi attrakciója.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **A torockói menyasszony**. (Nagyon olcsó mozi-matiné helyárrakkal. Legdrágább jegy 20 lej Többi jegy ára 15 és 10 lej.)

Vasárnap délután fél hat órakor: **Kadétszerlem**. (Operett-ujdonság, másodsor.)

Vasárnap este fél 9 órakor: **Ezerjő**. (Operett-revü ujdonság 12 képből. Az események az átalakított nézőtérén és a színpadon játszódnak le. A legmodernebb táncok. Két és félórán át harsogó kacagás. Vidámság, ötlet, pazar kiállítás.)

Előkéjszűletben az idei évad nagy bombaperettje: **Érik a buzakalás**.

CSAK FELNÖTTEKNEK: A TEVE

Péntek este fél kilenckor, kizárólag csak felnőttek számára tart előadást az Astra termében vendég szereplő kolozsvári színtársulat. Színe kerül Billeud erősen pikáns francia operettje, Vaszary János briliáns magyar fordításában, a teljes operettegyüttes fellépésével.

Fiatalkoruk számára a pénztár nem ad ki jegyeket.

KADÉTSZERLEM

A nyár és szerlem revüje három felvonásban. Szombat este mutatja be a kolozsvári együttes az évad egyik legnagyobb sikerű revüoperettjét, a Kadétszerlem c. briliáns ujdonságot. A bekezdők wienerneustadt kadétskolájában játszódik le a csupa vidám darab, amelynek szövegét Békeffy István és Szilágyi László írták, zenéjét pedig az egycsapásra befutott Gyöngy Pál szerezte. Az egész társulat (nagy és fiatal) a darabban.

I. SZEMLÉR FERENC RIPIORTJA:

EZ JASI

Látogatás az ország második fővárosában

UTI KALAUZ

Úlj fel a vonatra Brassóban este nyolckor és másnap reggel nyolckor Jasiban vagy. Persze gyorsvonattal. Személyvonattal valószínűleg sohasem érnél oda.

A gyorsvonaton van harmadik osztály is, aminek kerete fa, tartalma pedig Románia értelmiségi osztálya. Utitársaim a következők voltak: egy pap, egy tanár, egy kereskedő és egy fogorvos. Utközben egyik-másik kiszállott (valószínűleg nem bírták már a fapadokat), de mindig jött helyettük más. Mind úgynevezett „jobb emberek.”

Kíváncsi voltam, hogy ki utazhatik első és második osztályon. Az első osztályban csak a kalauzt találtam. Egy hölgyvel csevegettem és én nem zavartam őket. A második osztályon egy negyedjegyes kapitány, egy féljegyes állami tisztviselő és egy egészen jegyes párocska utazott. Rajtuk kívül még egy kétségtelen foglalkozású urhölgy is jelen volt. Hja, telik

neki. A parasztosztály nagjait sehol sem találtam. Valószínűleg személyvonaton utaznak. A munkásokról tudjuk, hogy nem szoktak utazni.

Ezenkívül utközben azt a tapasztalatot szereztem,

hogy a moreni-i petróleumkut még mindig ég, bár az újságok már nem írják róla; ha élelmescik volnának, már régen részvénytársaságot szerveztünk volna Románia ez újabb természeti szépségének műogatására.

hogy az étkezőkocsik egyik felébe bárt rendeztek be, ahol állva lehet fogyasztani, éppen olyan drága, csak hogy kényelmesebb,

hogy Moldovában a sok esőzés miatt a töltés két oldalán patakok folynak és a távirópóznák mintha a patak közepébe volnának ágyazva és mintha az állomások neve is erre a célra készült volna. Például magyarra fordítva: Tóhely, aztán meg: Pocsolyás.

„Jasi... Kérem a jegyeket!”

Mindenfelé füves rétek, csak a távoli dombok oldalán rajzolódik egy-két szántóföld. Miből élhetnek itt az emberek?... Tanár utitársam azt mondja, hogy pász-torkodásból. A szükséges gabonát pedig Munténiából hozzák be, állítólag. Nincs okom kételkedni. A füves dombok kissé összezúszottak, valami völgy formálódik ki halványan és a távolban a dombok peremén fehér foltokat veszünk észre. Ez Jasi. És itt lépett be a kalauz a fentemlített felhívással.

Először gyárkérmények és egy-két sivar kőfal, aztán apró külvárosi házak. Sehol egy cserépfedél, minden házon bádogtető, közvetlenül az ablakok fölött, mint mikor valaki a sportsipkáját erősen a szemébe huzza. Nevetségesen törekény

A második főváros

Jasi tudniillik a fejedelemségek idejében Moldova fővárosa volt s az egyesüléskor fővárosból tartományi székhely lett. Persze nem minden nehézség nélkül. A honatyák szenvedelmesei tettek hitet Bukarest, vagy Jasi mellett. Sok érv szól Bukarest mellett, de én őszintén szólva, Jasi-t választottam volna. Bukarest kopár, víztelen, szeles lapályon fekszik, nyáron szinte belepusztul a hőségbe, télen pedig megvesz az isten hidege. Jasi-nak viszont a dombok és a nem messzi Kárpátok középeurópai éghajlatot adnak. Állítólag nagyon kellemes benne lakni. Én nem tudom megítélni, mert egész ottlétem alatt zuhogott az eső és a klíma fokföldi volt.

A másodrendűvé való válás természetesen meglátszik az egész városban. Hiányoznak a nagy középületek, noha a meglévők nem sokkal maradnak el a bukaresti középületektől. A törvényes épülete a város felett egy dombon, a posta és az egyetem bármely város díszei le-

épületek ezek, valószínűleg mind faházak. Törökorkorbeli örökség ez az építkezési mód, hiszen Moldova több-kevesebb függetlensége mellett is mindig hadi országot volt Törökország és Lengyelország között. Hadi országutakon pedig számítani kell arra, hogy a házat holnap lerombolják és holnapután újra kell építeni. A külvárosi megállónál a házak lábukat vízből áztatják. Egy asszony, gyermekét szoknyájába fogva, térdig gázol az agyagszíni leben. Jasi külvárosai-ban árviz van.

De a főállomás hatalmas és szép épület. Valahogyan hiányzik belőle az állomási épületek sivársága és van benne bizonyos nagyvonalúság. Amint illik is az ország második fővárosának állomásához.

hetnének. Egyébként azonban Jasi a tipikus ókirályságbeli város képét mutatja, amihez hozzájárul bizonyos tisztaság és levegőség. A jelleget legmegközelítőbben Marosvásárhely és Ploesti összevetése adná meg.

Két vagy három (azt hiszem, mégis inkább kettő) keskenyvágyú villamosvonal van, ami kereszthalakban szeli át a várost és a főtérén I. Károly király szobra előtt találkozik. Hiányoznak (mint Brassóban) a nyilvános illemhelyek, de vannak viszont (ami Brassóban sohasem lesz) nyilvános telefonállomások.

A belváros utcái meglepően egyeneseek, de rövidek és tervszerűtleneek. Az utcákat szegélyező házak általában egyemeletesek, de az emelet olyan alacsony, hogy az elmaradhatatlan erkély mintha már a földszintről függne le. Három és négy emeletes a két jobb szálló (felvonó és a szobában vízvezeték), építési módjuk ellenben nem túlságosan biztató a többi jasi épületre. Én legalább is ablaktalan, sötét szobában laktam, ahova a szomszéd szobából minden elképzelhető átballagott. Megérkezésemkor az ágy mögött egy összegyűrt Olla felírással borított hevert. Kétnapi takarítás után ugyanott volt.

A város élénk és mozgékony, hiszen Jasi-nak majdnem nyolcvanezer lakosa van. Autók, teherkocsik, szekerek... mégis meglepőbbek az egyfogatu és oroszos hámu kocsik. Csak egy személy fér el bennük, körülbelül úgy, mintha egy kanálban ülne. A kocsisok udvariasak, a sofförök szemtelenek; a kevés számú rendőr pedig flegmatikus.

A vendéglőkben jól és olcsón főznek. De a sokfajta kereskedésben kített dolgok árai nem nagyon különböznek az otthoniaktól.

CUZA ÉS A KERESKEDELEM

Ha valamikor Cuzának eszébe jutna, hogy a Hitler-féle eltanácsolási módszert alkalmazza a jasi kereskedőkkel szemben, akkor valószínűleg kölcsön kellene kérnie még egy pár város horogkereszteseit. Sok üzlet van itt ugyanis és az üzletek kilencvenöt százaléka cégablái azt mutatják, hogy a tulajdonosoknak nincs sok közük az árja fajhoz. Közlebb vagyunk Lengyelországhoz és Oroszországhoz nyugati vidékéhez és az átszivárgás erősebben érezhető. Ugyanezt mutatják egyébként az árujvédek és az orvosok címtáblái is.

A hatás és ellenhatás törvényének segítségével hívásával egészen szépen meg lehet magyarázni, hogy éppen Jasi az a város, ahol a román antiszemita mozgalom a legerősebb. Minthogy a zsidóság anyagilag és szellemileg itt érte el legkifejezettebb fejlődését és itt őrizte meg teljes különállását, természetes, hogy a mindent megváltó nacionalizmus eszmekörében felnevelkedett nemzedék itt reagált legjobban. Nem véletlen tehát, hogy Cuza éppen ebben a városban népszerű.

A legkülönösebb azonban az, hogy egész jasi-i tartózkodásom alatt egyetlen egy horogkeresztes jelvényt sem talál-

„Jászvásár”

Magyarok után hiába kutattam. Pedig állítólag vannak itt is. Különben egyes ellenőrizhetetlen adatok szerint régen nagyobb magyar települések is voltak Jasiban, amit Jasinak régi magyar neve: „Jászvásár” is mutat. Annyi bizonyos, hogy régen szoros és gyakori kereskedelem összeköttetés volt Erdély és Moldova között, ami nem zárta ki azt, hogy alkalomadtán fegyveresen is be ne bizonyítsák egymásnak az összeköttetés állandóságát. Így történt meg például az, hogy (bár nemzeti büszkeségünk egy kissé til-

Eminescu hársfája

A függetlenség mai bizonyítéka az az erős szellemi élet, amit Jasi körülbelül száz év óta megszakítás nélkül él. Hiszen itt alakult meg a híres „Junimea” kör, mely irodalmi és művészeti tevékenysége mellett olyan nagy szerepet játszott Románia politikai szabadságának kivívásában. Ez a kör alapította és adja ki ma is Románia egyik legnevezetesebb (és meglehetősen konzervatív) irodalmi folyóiratát, a „Convorbirile Literare”-t.

Ennek a folyóiratnak Románia legnevezetesebb írói voltak munkatársai és ezek között is a leghíresebb: Eminescu Mihály, akit Petőfivel szeretnek összehasonlítani. A Copou nevű külvárosban

Keresztény kalauz

De ez már egészen a mában van. Éppen annyira a mában, mint az állomás kitűnő megafonja, amin a vonatok indulását adják a közönség tudtára. Jasi állomásán ugyanis nem a birkakolomp portás rohan végig a várótermekben, és jelenti, hogy „Bukarest, Ploesti, Bacău, stb. felé...” hanem minden teremben és helyiségben elhelyezett, kellemesen és érthetően beszélő hangszóró.

Most jut eszembe, hogy elfelejtettem a repülőállomásról és a drótnélküli táviróról beszélni, de már nincs idő erre. Am egyet el kell még mondanom.

A négykézláb csuszó nyomorék a Dunába vetette magát, de — kimentették

Emberek, életek, sorsok

Tegnap délelőtt a pozsonyi hidnál egy magával tehetetlen rokkant fiatalember vetette magát a Dunába. A hullámok magukkal sodorták és már-már úgy látszott, hogy elmerül a vízben, amikor egy rendőrmester a szerencsétlen rokkantát visszarántotta a hullámsírból.

Az öngyilkosjelöltet Nebohács István-nak hívják, huszonhét esztendősen.

Gyermekkorától kezdve nyomorék, mindkét alsó lábszára hiányzik és csak négykézláb tudja vonszolni magát.

Apja meghalt, anyja évek óta magatehetetlenül fekszik a kis falusi viskóban, egyetlen fivére katonai szolgálatot teljesít. A szerencsétlen ember abból tengette életét, hogy cipőszínt és olcsó ceruzákat árult a falvakban. A múlt héten Pozsonyba ment, hogy a klinikán próbálja magát gyógykezeltetni. A klinikán azonban azzal bocsátották el, hogy semmiféle műláb sem segíthet nyomorék voltán.

Nebohács István az utcára került. Egyetlen fillérje sem volt. Haza szeretett

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

koztam, kivéve az Apărărea Națională című újságot, melyet uton-utfélen árultak. Ellenben az egyik kirakatban nagybetűs felírás hirdette: „Max Schmellinget legyőzte az amerikai zsidó Baer!” A zsidó szó színes ceruzával aláhúzva. És a kirakatot senki sem törte be. Különösek az emberek.

takozik) Stefan cel Mare alaposan megverte Mátyás királyt.

Különben is Moldova meglehetősen sok háborút viselt és természeti fekvésénél fogva inkább megőrizte nemzeti függetlenségét. Ennek a függetlenségnek a bizonyítéka a multból az a pár híres templom, ami még ma is áll. A Trei Erarhi temploma a bizánci stílusnak valódi művészi remeke. Ez a katedrális és a Sf. Nicolae templom szerencsésen kikerülték az 1827. évi nagy tüzvész, ami majd az egész várost elpusztította.

me látogattam kedvenc hársfáját, ami körülbelül olyan híres mint Arany János tölgyei. Leültem az egyik padra, de valahogyan nem éreztem meghatottságot. Egészen bizonyos, hogy Eminescut nem ez a hársfa tartja emlékezetben, hanem felejthetetlen versei.

Mindenesetre a hársfa él. És ez bizonyos jelkép. Annak jelképe, hogy Eminescu szellemi mozgalma ma sem lanyhult Jasi-ban, noha Bukarest rendszerint felszívja magába a Jasiból elindulókat. Így történt az előbb említett folyóirattal és így történt például Ionel Teodoreanu-val is, akit a jasi írók közül a legtehetségesebbnek tartok.

Mielőtt a vonat elindult, egy jólöltözött uriember felkért, hogy vegyem meg az „Apărărea Națională” aznapi számát. Köszönettel elutasítottam. „Hát akkor parancsoljon: Cuza professzor legújabb könyve...” Megnézem a címet. „Calauza Creștinului”. Sajnos — mondom — ezt sem vehetem meg, mert ezt a témát már régen megírták. Az illető nagyot nézett. No igen — tettem hozzá — úgy körülbelül kétezer évvel ezelőtt. Ha jól emlékszem, négy szerzője volt. Ajánlhatom Önnek is, hogy tanulmányozza. Már az összehasonlítás kedvéért.

És ezzel a vonat elindult.

OLIO SASSO

Éttermesek!
Vendégeitek
megelégedettek, ha
OLIO SASSO-val főztök!

Egyedüli és kizárólagos romániai vezérképviselő:
D. PAOLINI, București III., Str. Vasile Lascar 165.

OLLA
GUM

VILÁG-MÁRKAI
Egészséges
erdekében
óvakodjék
súlyú
utánzatoktól

LIGETI ERNŐ:

A LILLAFÜREDI IRÓHÉT

Tavaly a Balaton környékén, az idén Lillafüreden... Tavaly nagyszerű szárnyalás, az idén hirtelen összeroppanás: Pakots József meghalt.

Egy este hozták a hirt, éppen vacsora közben. Arról beszélgettünk, hogy Pakots délután elindult autójával Budapestre, hogy másnapra lehozza magával Gömböst, Homan kultuszminisztert és Albrecht herceget. Ugy volt, hogy másnap nyolcszáz érdeklődő érkezik a fillérral. Másnap reggel, mint egy viharvert sereg, mi széledtünk szerte-széjjel.

Az erdélyi olvasó nem tudja, hogy ki volt Pakots József, mert azzal, hogy azt mondjuk róla: író, újságíró, politikus, semmit sem mondtunk. Őt egészen közelről kellett ismernünk. Ritka emberi értékei voltak. Ritka jószág, ritka gyöngedség, ritka finom tapintat rejtett benne. E tulajdonok hozták magukkal, hogy a magyar parlamentben egyedül ő mert igazán kiállni az írók dolgáért és tudta csak összetartani az írói társadalmat, ezt a mindig széteséssel, visszavonással, világnézeti hajbakapással, tragikus kenyéririgységgel fenyegető furcsa és reménytelen szerzetet.

Azon a fájdalmas keddt este úgy éreztük, hogy nem Pakots József halt meg, hanem maga az Írók Gazdasági Egyesülete, az Ige.

*

De térjünk vissza a lillafüredi íróhét-hez. Mit akartak itt az írók voltaképpen? Mit akar egyáltalában az Ige annyi sok létező irodalmi és tudományos egyesület mellett?

A meggyötört, gondoktól sújtott írók pihenni akartak. Pakots József kilencszáz munkája tette lehetővé, hogy az idén is harminc-negyven író tíz napra megfigyelkezzen anyagi bajairól. Lillafüred elragadó hely. A palota-szálló látványosság. Ezek a pazar szobák, a kastélyszerű kisházak, pompás kerti ágyak, Mátyás király korabeli lovagtermei azonban megszokták, hogy urak jönnek ide, saját autóikkal, kifogyhatatlan pénztárcákkal, a jólét és életbiztonság örökös derűjével. Nem a Kassák Lajosoknak, József Atilának, Terecsényi Györgynek és Kodolányi Jánosoknak találtak ki e csoda-hotelt. Talán nem is érezték jól magukat, éjszaka kiszöktek a fényes bálteremből a hámosi tó mellé, egy kurtá korcsmába. Kilencven fillérért mérték itt az egri bikavért és két szál cigány huzta. Odafenn a kastélyban pedig a diszkrét, girlandos bárhelyiségben a jazz-band csak az üres falaknak recsegettett.

Pedig a szálló vezérkara mindent elkövetett, hogy író-vendégei jól érezzék magukat. E tekintetben nem volt hiba. És ha egy-két napig még ott maradnak az írók, össze is melegednek és olyan „lakályossá” teszik a falakat, mint egy füstös kávéházat a köruton. Minderre már nem volt idő...

*

Az idén több író jelentkezett, mint tavaly és az egész program is rendezetlenebbnek ígért. Pakots József mellett — aki kijelentette, hogy legfeljebb két beszédet mond, nem pedig harminc-hármat, mint tavaly — Móricz Zsigmond vette át a kommandót. Móricz tartotta az első előadást is „A magyar nép arca az irodalomban” címmel. Móricz Zsigmond szemléltethetőleg nagy érdeklődéssel vette kezébe az írói ügyet és úgy volt, hogy ott marad velünk az utolsó napig. Közben műsoron kívüli kirándulásokat tervezgetett. El akart vinni bennünket Egerbe is, amelyet a legszebb magyar történelmi városnak tart. A többi vezető magyar írók csak „átutazók” lettek volna. Megtartják előadásukat, szippantanak egyet a Bükk pompás levegőjéből és azután vissza a fővárosba. Baloldali és jobboldali írók kiválóan megérték egymás mellett. Nem mintha világnézeti különbségeiket akarták volna „elkeenni” erre a tíz napra, sőt: — a tervbe vett előadások javarésze a bal- és jobboldali szellem határkérdései körül mozgott. Az előadások mesterien voltak összeválogatva. Itt nem a véletlen szeszélye dolgozott, hanem szerkesztő tervszerű munkája. Az élő magyar irodalom és tudományosság összes lényegbevágó problémái megvitatásra kerültek volna. Fájdalom, csak néhány előadásban lehetett részünk. Kosztolányi Dezső tartott előadást a magyar író helyzetéről; megrendítő volt, kiégett az ember szeméből a könny a hai-

latára. Emlékeztet előadás volt a Lam-brecht Kálmáné, aki mint hálás tanítvány, a Bükk nagy kutatójának, Hermann Ottónak emlékét ujitotta fel. Még megtarthatták előadásukat Balassa, József az író magyaros stílusáról, Kárpáti Aurél az író és a szinpad viszonyáról, Tábory Kornél az írók és idegenforgalom kapcsolatairól, de már Pünkösti Andor, Surányi Miklós, Juhász Géza, Illés Gyula, Rédey Tivadar, dr. Faluhelyi Ferenc, Supka Géza, Nagy Lajos, Szabó Lőrinc már nem beszélhettek, elmaradt a tapolczai exkurzio, a miskolci irodalmi est, az utóbbin Nagy Endréné, Medgyaszay Vilmán, Ascher Oszkár-nak, Sebestyén Károlynak, Kiss Ferenc-nek stb. kellett volna szerepelnie. És elmaradt a tervbe vett utóállambeli est is

*

El az utóállambeli írók minden külön tervezett előadásával és hozzászólásával egyetemben. Pedig az utóállambeli írók ezúttal meglehetősen nagy számban voltak képviselve. Tavaly az erdélyi irodalom munkásai közül harman voltak itt, Szlovénzskóból pedig csak Mész László, ezúttal Erdélyből hatan. Szlovénzskóból pedig heten is jelentkeztek. Erdélyből ott voltak: dr. Tavaszi Sándor, az Erdélyi Múzeum-Egyesület képviselője, neki külön kellett volna előadást tartani az erdélyi magyar tudományosság jelenlegi állásáról. Szántó György, akinek fájdalom, nem jutott más szerepe, minthogy ő elbucsuztatta Pakotsot a Kerepesi temetőben és e sorok írója. Már csak a temetésre érkeztek Bartalis János, Berde Mária, Molter Károly. A szomorú hír vétele után Tabéry Géza, Tamási Áron el sem indultak. Szlovénzskóból Mész László is csak Budapestig jutott el, de Lillafüred írói hetének első három napján együtt voltak a szlovénzskóiak közül Simándy Pál, Egyri Viktor, Farkas István, Szenes Erzs, Tamás Mihály, R. Vozáry Aladár és Palotai Boris. Pakots József gyengéden parolázott valamennyiükkel. Az ő ötlete volt, hogy az írói hétre meghívassanak az utóállambeli magyar írói is, hogy bizonyosságot tegyenek a magyar kultúra egységéről az országhatárok felett és elvigyék az üzenetet az utóállambeli többségi íróihoz és megmondják nekik: a magyar írók barátkozni akarnak veletek is és boldogok volnának, ha soraikban a ti kiküldötteiteket is vendégül láthatnák.

Tomcsa Sándor riportja:

Jöjjön Székelyudvarhelyre a Szent János-utca 32 szám alá

A csodák háza

avagy

a mai élet továbbvételének egyetlen lehetősége

Székelyudvarhely, június 24.

AHOGY ELJUTOTTAM ODA

Hihetetlen, hogy a véletlennek milyen apparátussal kellett dolgoznia, hogy a külső és belső összetevők találkozása folytán eljutottam a fenti cím alá.

Ha így magamban utána nyomozok, utam ez volt:

Az utcára érve, egy pillanattal nem tudtam, hogy jobbra menjek-e, vagy balra, mégis mikor megpillantottam jobbról jönni egy ügyvéd-ismerősemet, akinek legújabbabban az a rögeszméje, hogy csináljunk egy újságot — mely hajmeresztő borzalmat már csak annyiban lehetne fokozni, hogy én adjam a pénzt és ő írjon — határozott léptekkel elindultam balra. Nem mehettem azonban messzire, mert egy gazda embertelenül ütött egy lovat és káromkodott hozzá. Mivel az emberi és állati effajta találkozásától mélyen undorodom, nem azt tettem, ami ilyen esetben minden igaz ember kötelessége, azt tudniillik, hogy képenyágon az embert és megcsókolom a lovat, hanem gyáván, sietve betértem ujjalag balra. Ez valami amolyan zsákutca féle volt, melynek végében levő kapu előtt egy 15-14 éves leányka zokogta: „Apuka, én tandíj nélkül nem megyek a vizsgára...” Apuka a zsálu mögött volt ingujjban és a reménytelenség pókháló-fonalán eregette le a szavakat: „Menj csak, később én is

felmegyek és beszélek a tanár ural...!” Gyenge az ember: itt megint nem azt tettem, amit az ész és a szív diktál, hogy odaállok közoktatásügyünk csődjének e két hőse elé: „Pardon, mennyivel lehetek szolgálatukra?”, ehelyett kárörömmel, hogy nincs se gyermekem, se apám, se pénzem, átvágtam egy atjáró-udvaron. Már a városvégi mezőket láttam, mikor most egy konverziós vita állított meg. A vita kétségtelenül parlamentáris formák között folyt, amennyiben egyik atyafi nagy elánnal, mondhatnám az országgyűlési képviselők hivatásának alapos és mélyreható tanulmányozásából fakadó egyszerűséggel, kvázi idealizmussal pofozott egy másikat. És minden csattanás után ezt mondta: „Konverzió? Kell neked konverzió? Na, majd kipofozom én belőled a négyezer lejemet!” A konverziós vita eme szónoka részéről a fenyegetés kétségtelenül ugynevezett szónoki fogás volt, de határozottan túlzott. Ezt a pofozást, Tisztelt Ház, már senkiféle új szakasszal, cikkellyel, vagy módosító rendelettel fokozni nem lehet. És a tényben, mely a másik képviselőt lecsapta, az erőben, mely a kart lendítette, de különösen az indulatban, mely a szemeket forgatta, benne volt az egész mai parlamentarizmusunk. Én egy pillanatra bámulva álltam meg ennyi hónapjai készség láttára: „és ez az ember még csak itt pofozkodik!” Az ülést sok ember iz-

Világhírű kén- és só-hóforrások 54 fok Celsius

Băile Herculane

HERKULES-FÜRDŐ

(BÁNÁT).

Leghatásosabb gyógyfürdő rheuma, köszvény, ischias, női-bajok stb. ellen — Egész éven át nyitva. Nyári idény május-szeptember. Szobaárak az előző évekkel szemben jelentősen csökkentve. Október 1-től május 31-ig Lei 35-80.—, június és szeptemberben Lei 50-100.—, július és augusztusban Lei 90-250.— Lei közötti napi árakkal. Állami, községi hivatalnokok és nyugdíjasok 50 % kedvezményben részesülnek a szobaáraknál, július és augusztus kivételével. Viszont a fürdőknél egész éven át. Kivánságra prospektust és bármilyen felvilágosítást küld a rom kir. Fürdőigazgatóság.

Direcțiunea Băilor Herculane.

*

Az Ige célkitűzéseire ugyanis hozzá tartozik a Duna völgye irodalmának egymáshoz való közelítése is. Nemcsak Pakots, de az Ige vezetőtagjai is tökéletesen egyet értenek és értenek abban, hogy a magyar íróknak világnézeti és nyelvtan-területi különbözőségeik nélküli egyesítése után figyelmet kell szentelni az utóállambeli román, cseh, jugoszláv irodalmak megismerésére is és egy író avantgarde csapatot kell szervezni, amely írásban és szóban hangoztatja az egymedenceiben lakó népek kulturális együttműködésének szükségességét. Ahogyan a marosvécsi Helikon célkitűzései között szerepel, hogy a transzilván gondolatban egyesítse a magyar, szász, román írói-törökveséket, akként szélesedik ki a transzilván gondolat az Ige elképzelésében hatalmas dunavölgyi gondolattá. Más tekintetben is: ami a marosvécsi Helikon kicsiben, az lett volna a lillafüredi íróhét nagyban: a vendéglátást egyesíteni írói szabadságharcra, a kellemes hasznossal.

Tulajdonképpen ezzel kellett volna kezdeni beszámolómat. A pihenés itt csak ráadás volt, ürügy, a hangsúly az írói szabadságharcban nyugodott. Szabadságharc kiadók prostitúció törökvesé, államok, sajtó, közönség közönye ellen a toll, a szellem, a kis előtől, klikkektől, álhazugságoktól le nem béklyózott géniusz érvényesüléséért.

gulta végig, olykor-olykor majd hogy meg nem tapsolták a szónokot, ki ilyen csattanós érvekkel döngötte a konverziót. A pofozott ember — érdekes — határozottan kisebbségben volt. És megint nem mint igaz és fenkölt lélek cselekedtem, ki a szónokok közé áll, hogy a megértés és egy magasabb szemlélet nevében közös munkára és együttműködésre hívjam fel őket. Félttem azonban — ilyen esendő az ember! — hogy eme együttműködés következtében meg kell javítanom azt a távfutórekordot, melyet még 1918-ban értem el egy nemzetközi versenyen. (Indultak még a központi hatalmak)

Igy hát feltűnés nélkül hagytam el a népképviselőnek ezt a parlamentáris formáját és nekivágtam a határnak. Az ut szélét kőkenybokrok szegélyezték, madarak lipinkáztak a levegőben, margaréták hunyorogtak a tűző napsütésben.

Béke volt és harmonia Ég és Föld közt.

De, úgy látszik, a gazdasági érdekek itt is úgy kívánták, mert ahogy ballagtam, az Ég rádörrent a Földre. Biztosan érdekeit látta veszélyeztetve azzal, hogy a Föld nem respektálja a megállapított

LÁBFÁJDALMAK,
GÖRCSÉR, TÁLYOG,
AKNÉ EGZEMA,
HERPESZ SPORIAZISZ

REUMA, KÖSZVÉNY,
FÁJDALMAK, ÁTME-
NETI KORSZAK

Védelmezzétek

véreteket

Ezek a szerencsétlen artritikusok vérükben hordják legfélelmetesebb ellenségeiket. A húgysav és egyéb mérgek lassan elhelyezkednek a vérben és átvándorolnak a szervezetbe s annak gyenge vitalis szerveibe. Innen ered a veszedelmes érelmeszesedés s annak minden borzalmas tünete és társbajai: görcsér, flébit, tályog, gennyes lábbaj, akné, szikozisz, psoriasis, eritem, egzema, idegfájdalom, köszvény, reuma, női bajok s annak minden borzalmas tünete és fájdalma. Azonban, hogy mindezt legyőzhessük, elegendő, ha kiválasztjuk a vérből a mérges anyagokat, mely módszert annyi klinikai tapasztalat bizonyítja, mert biztos, hogy a RICHELET VÉRFELEFRISÍTŐ becsületesen végzi kötelezettségét. Megújítja a vért, a RICHELET VÉRFELEFRISÍTŐ az artritikus megnyilvánulások természetes és általános elismert gyógyszer. Orvosok és betegek egyaránt elismerik és kijelentik, hogy ez a szer már csodákat művelt.

Minden üveghez ismerető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6, Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4, Strada Pitar Moș.

NEM TELIK TÖBBRE, CSAK KÉT SZOBÁM VAN!

A modern ember mégis jól és praktikusán rendezkedik be

kvóta-arányt: mostanában sokkal többet szállít, mint amennyit fogyaszt!

Mivel ennek a dörrenős ultimátumnak nem volt meg a hatása, jéggel vegyes esővel kezdte paskolni a földet, mely azt komoran türte, de a buza rémületében össze-vissza futkosott, a virágok pedig lehajtották fejüket és sirtak.

En valami fedél után néztem Fejcmre borított kabáttal rohantam lefelé az oldalról, míg hátam mögött kékes és sárgás villanással vágtak be az Eg nehézgránátjai. Már-már azt hittem, hogy belőlem is export-cikk lesz, mikor valami ház-félt pillantottam meg. És már fel is ugrottam a tornáczra.

A CSODÁK HÁZA KIVULRÓL

Egy darabig teljesen a ház falához kellett lapulnom, mert a tornác oly keskeny volt, hogy az eső bevert. Ugy álltam beragadva, formáimmal kihasználva az om-ladozó fal hepe-hupáját, mint ahogy filmekben lapul a fantom, vagy kéjgyilkos. Mikor aztán a szél megfordult és ezzel a zápor csapásának iránya is, kényelmesebben szemléldözhettem.

A ház, úgy látszott, hogy kívül áll minden nehézkedési és egyensúlyi törvényen. Ezt a házat már csak a hit tartotta, az a hit, mely csodákra képes. Mikor egy-egy újabb szélrohám jött, való-sággal összelapult.

A házra egy öreg almafa borult.

Két ablaka volt, melyek szélein lefolyt az esővíz, mint beteg szemek' ől a könny. Tulajdonképpen ablaküveg nem is volt, hanem ez apró kis üvegdarabkákból volt összerakva és a széleken papírral leragasztva. Ez a munka gondos volt és precíz.

A tornác még meglepő padló-dezskái oly lazán állottak, mint az ugynevezett fa-cimbalom fadarabkái. Ha rájuk léptem, különböző hangokat hallattak, úgy, hogy valami egyszerűbb nótát ki is ug-rálhattam volna rajtuk. A tetőn keresztül láttam az ónszíni felhőket. Ez az egész alkotmány egy ház-hulla volt, a felosztás utolsó stádiumában.

— Ki is lakna ilyen vacakban? — próbáltam legyőzni valami megmagyarázhatatlan, felbugyborékoló félelmemet, mikor megkopogtatták az ablakot. Odapillantottam, — egy háromujjú kéz volt.

A kéz intett, hogy menjek be.

A CSODÁK HÁZA BELÜLRŐL

Valami barnás masszába kerültem, mely langyos volt és meglehetősen büzös. Egyelőre, mivel szemüvegem elhomályosult, csak szaglószerzemmel érzékelhettem a csodát. A szoba levegőjét a legkülönbözőbb szagok denarúrták. E pillanathban meg voltam győződve, hogy ebben a szag-rettenetben nem is élhet más, csak egy háromujjú kéz, mely beintett, s mely itt él csonkán és önállóan, mert a hozzátartozó testet felszívta valami névtelen rémület, vagy sztrágia valami irtózatossá betegség. Most — pontosan emlékszem — három gondolat foglalkoztatott. Egyik, hogy a szegénységbe úgy csusszan bele az ember, mint a langyos vízbe, szinte még kellemes — a levegőt ugyanis pár perc múlva már egész könnyen birtam; másik, hogy mi panaszt fogok én itt hallani, harmadik: a tornác-on érzett félelmem rémületbe szökkenése, hogy az a háromujjú kéz összeszorítja a torkomat.

— Tessék leülni — mondta ekkor egy élénk csengésű hang — Zsuzsa adj csak az urnak egy széket. — A sötét sarokból kivált egy árnyék és egy széket tett a szoba közepére.

Most már láttam. Míg a székre mentem, pillantásomat végigfuttattam a szobában. Pillantásom jobbról egy plattentől indult el és jórészt csupasz falakon át eljutott az ablakocska előtt levő ágyig. Az ágyban egy férfi feküdt. Bozontos, penész-szerű szakállal, bajszal, meg szemöldökéből élénk, apró szemek csillogtak ki. Nyakig be volt takarva egy csergével, csak a keze volt a mellén, a jobb keze, melyről a kis és a gyűrűsujj hiányzott.

Most felemelte és kiintett az ablakon: — Leülhet, ez eltart vagy két órát. Csendesesen leereszkedtem a székre.

AZ EGYETLEN LEHETŐSÉG

Ezt, mármint az egyetlen lehetőséget, nem lehet szavakkal körülírni, forrásba bontani, gondolatilag körülhatárolni.

Mostanában az egy és két szobás lakásoknak olyan nagy a kelete, hogy kezdik már a házakat is ebből a szempontból építeni, ugyanis a többszobás lakások üresen tátonganak.

Minden mást könnyebben, egészségünk, idegeink családi békénk kevesebb veszélyeztetésével nélkülözhetünk, mint a kényelmes otthont.

Elképzelni is rossz, hogy valaki a napi robot után, kimerült idegekkel, feldúlt kedéllyel otthonába térve, egy fél óráig sem tud zavartalanul megpihenni,

Az asszony szobája, a férfi szobája

Próbáljunk berendezni egy kétszobás lakást, minden nagyobb kiadás elkerülésével, a régi, átfarmált butorokkal.

Tartsuk tovább is szem előtt az egyetlen fontos szempontot az otthon berendezésénél, hogy ott mindenik kényelmében, zavartalanul érezze magát. Azért hát világért se rendezzünk háló és ebédlőt a két szobából. A mai ember idegzete igen kényes, megviselt jószág, kimélnünk kell s óvunk minden felesleges ingertől, bántalomtól.

Az egyikük szeret lefekvés előtt egy kicsit matolni, rendezkedni, a másik gyorsan ágyba siet. Az egyik olvas órákig, mielőtt aludni tudna, a másik csak sötétben tud elaludni. Az egyik minden kis nesze fölriad, a másik alszik, mint a bunda, de korán kel. Aki olvas este, vagy nyugtalan álmu, az reggel szívesen aludna tovább stb. Minek akarjunk két embert olyan dolgokban is egymáshoz törni, amikben nem kénytelenek engedni, mikor van az életnek egyéb sok, komolyabb kérdése, amikben föltétlenül összhangot kíván tőlük az együttélés?

És mi lesz a gyermekekkel?

A női szobában helyezzük el a mosdóból alakított komódot, fölötte a nagy aranyrámas tükörrel. A heverő mellé állítjuk a támlátlan éjjeliszekrényt, szép állólámpával. Ebben, az intímebb szobába tesszük a két szekrényt is. Ide jön a varrógép, egy kis munkaasztal s a békárpított ebédlőszékekből két darab.

Most, ha gyerek is van, akkor az ő kis ágyát is ide tesszük, sőt két kis gyerekágyat is el lehet helyezni ebben a szobában és szükség esetén a harmadik számúra gurulókon gördülő kis fiókot készíttünk, kis madracra, ezt nappalra a heverő alá lehet tolni. Ebben az esetben az ágyeműt be lehet ágyazni a két gyerekágyba. Akinnek még több gyereke van annak már ugysem elég a két szoba.

A két szekrényt tegyük a bejárati ajtó jobb- és baloldalára, az ajtóhoz minél közelebb. Ha pedig két gyerekágy is jön a szobába, akkor a két szekrényt tegyük közvetlenül egymás mellé, ami igen szép látvány és célszerű megoldás. A kályhát ki is tehetjük, ha utban van, elég, ha egy jó kályha fűti a két szobát s ha estenként a fürdőszoba melegét beengedjük.

Nagyon kedves, ha a gyerekágyat a

mert a család többi tagja tesz-vesz, zajong, dolgozik körülötte.

Sok esetben burjánzik ki aztán ebből a helyzetből a családi háborúság.

A munkásosztálybeli férfiak nagyrészenek kocsmázási szenvedélyét sem lehet másnak tulajdonítani, mint annak, hogy a zsufolt, sokszor több család által is lakott egyetlen szobájukban nem találhatnak vonzó otthonra, s kellő pihenésre. Azért hát inkább akárhol, inkább akár-miben takarékoskodjunk, mint a szobák számában. Az egy tál étel naponta nem olyan káros, mint az egy szoba.

Rendezzük be tehát

az egyik szobát az asszonynak, a másikat a férfinak.

Minden más, egészségi, kényelmi és etikai szemponttól eltekintve, esztétikailag is ennek a berendezésnek adhatunk előnyt. Csak két szobánk van, ha az egyiket megtöltjük ágyakkal, szekrényekkel, a másikat a szokványos ebédlőbutorral, akkor hol lakunk? hol dolgozunk? hol fogadjuk a vendégeket? Ha ellenben a belső, fürdőszoba melletti, szóval a hálónak szánt szobát női szobának, a külsőt férfiszobának használjuk, mind a két szobánk tágasabb, használhatóbb és szebb lesz.

Az egyik ruganybetétet madracokkal felhasználjuk heverőnek a női szobába, a másikat a férfiszobába. Ha ellenben van kárpitozott heverőnk, akkor az egyik ruganybetétet föltehetjük a padlásra és két madracot rakunk a heverőre. Így aztán, ha hálóvendégünk jön, hamarosan még egy ágyat rögtönözhetünk. Az ágyeműt egy gurulókon mozgó lapos ládában a heverő alá toljuk.

női heverő mellé a falhoz állítjuk, persze a falra szönyeget téve. A gyerekek jó kis védett fészek, az anyának nagy kényelem, ha nem kell éjszaka az ágyból kiszállania.

A munkaasztal mögötti sarokban helyezhetjük el a gyerekek nagyobb játékeit, babaszobát, konyhát, kocsit, stb.

Természetesen, ha nincs gyerekágy, akkor a heverő közvetlenül a falhoz jön s így a szoba annyival tágasabb lesz.

A férfiszobába jön a másik heverő, az alakított kárecene, melynek felső, üvegajtós részébe könyvtárat is rakhatunk, hogy könyvszekrény hatását keltsse, (az üvegholmit kitélepitjük a konyhaszekrénybe.) A tetejére pedig komolyabb dísz tárgyat, ha van, nagyobb váza, vagy szobor kerül.

ÉS VAN EBÉDLŐ IS

Az ebédlőasztal is ide kerül, de nem a szoba közepére, hanem vagy az ablakok elé, (de nem közvetlenül, hogy az ablakhoz hozzá lehessen férni) vagy a bal sarokba, de ebben az esetben ferdén állítjuk a sarokra, hogy az asztalsarok be ne

Eau de Cologne
Parfum
Goudre

GYÁRTMÁNYAI: L'OCEAN BLEU
DOUCE-FRANCE-AMARYLLIS-FRANCINE

szögelljen a szobába. Mögé tegyünk oszlopra díszcserépben pálmát, vagy más növényt, esetleg vázát, vagy szobrot. Az oszlop lehet egyszerű puhafából készült deszkaszlop, a fallal azonos, vagy más lehetőleg sötét tapétával beragasztva, s szép selyemkendővel letakarva.

Az asztalt terítsük le valami komoly, értékesebb terítővel s helyezzünk rá díszcserépben virágot, de egyebet ne, mert itt fogunk étkezni s nincs annál kellemetlenebb, mint ha terítés előtt a hamutartók, vázácskák, dobozok tucatját kell lerakosgatni. Meg nem is szép az asztalon a dísz tárgyak, a négy ebédlőszéket helyezzük el az asztal körül.

A másik sarokban, a kályha előtt legyen kis dohányzóasztal két karosszékekkel. Erre az asztalra rakhatunk dohányzókeszleteket, de ne sokat. Íróasztalt, ha van és jól odafér, tehetünk az ablak elé. Ha nincs, akkor a kredenc egyik fiókját tartunk itt, aztán a kredenc találdesz-káját kihuzva, a mappát ráhelyezve, végezzük el írnivalóinkat. Erre számítva, a falra balkéz felől szereltessünk föl konnektort, hogy állólámpát használhassunk az írásnál.

Ella és Magda

Ezért leközlöm beszélgetésünket, a főléseges részeket persze elhagyva, de a mennyire lehet, szószerint:

En: Mi lelte a kezét?

Ö: Gyergyóban, egy fatelepen vágta le a fűrészt, hszonkettőben... De még írni tudnék. (És mozgatta három ujját.)

En: Ki ön?

Ö: J. D. vagyok, bírósági tisztviselő voltam a Szilágyságban.

En: Hogy került ebbe a házba és mikor?

Ö: Öt éve lakom itt, üres volt és beköltöztünk Zsuzsával. En csináltam ajtót és ablakokat.

En: Azóta nem zavarta itt senki önöket? Mert ez a ház mégis valakié.

Ö: Öt év alatt háromszor jártak ebben a házban. A tulajdonos, aki mondta: „egy meg a fene, ugys összedől”, aztán a tisztí orvosi hivatalból jöttek, hogy életveszélyes, volt két ur, adálytlen is, de többet nem jöttek. Ön a negyedik eset. Ö, nyugodtan élünk itt Zsuzsával. (Ebben nem volt semmi keserűség, vagy önguny.)

En: Kije Zsuzsa önnek? A felesége?

Ö: Nem, agglégény vagyok. Ugy jött velem a Szilágyságból...

En: Nyugdija, vagy valamilyen jövedelme van?

Ö: Nyugdíjam nincs, mert háboru alatt átmentem volt a katonai gazdasági hivatalhoz, jövedelemem nem lehet, mert beteg vagyok.

En: Miből élnek?

Ö: Semmiből.

En: Mégis...

Ö: Kérdezze meg Zsuzsát. Ő szed össze fát, meg valami ételt. Amennyi nekem kell... (Legyintett, de ez nem lemondás volt, inkább öntudatos megállapítás.)

En: Mi baja?

Ö: Vese-vérzés.

En: Orvos kezeli?

Ö: Minek. Az orvos is meghal.

En: Mikor járt utoljára a városban.

Ö: Három éve. Azóta fekszem.

En: Hogy is mondjam... nem lázadzik ön e sorsa miatt?

Ö: Minek affélt. Ugyis csak azzal maradok.

En: Tudja, hogy ki a miniszterelnök?

Ö: Fogalmam sincs róla.

En: Tudja, hogy hányadika van ma?

Ö: Olykor Zsuzsa megkérdi valakitől. Ha sokat harangoznak, vasárnap van.

En: Fogadna el ön segítséget?

Ö: Nem, mert tovább élnék.

En: Várja a halált?

Ö: Az ősszel meg fogok halni. Higgye meg, csak ez tartja bennem a lelket. (Elmosolyodik, látszik, hogy tetszik neki ez a szellemeskedés.)

En: Nem izen valakit valakinek?

Ö: Nincs mit, nincs kinek, legfennebb ha ön felírná a címét.

Itt rángani kezdett az arca Kipillantott az ablakocska és azt mondta: „már nem is esik úgy”. Tudtam ez mit jelent, hogy menjek el.

Mikor az ajtóból visszapillantottam, láttam, hogy Zsuzsa vizet ad neki.

„MERCUR” TÜKÖRGYÁR és ÜVEGCSISZOLDA
BRASSÓ, Katonakörút. 3
Telefon: 5-60.
Eszközöl mindenféle csiszolómunkát a butoripar részére. Autóüvegek és karosszériák üvegei olcsón és gyorsan tükörjavítások, kristály- és táblauveg raktár.

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFONIKUS HANGVERSENYEK

Lipce, vasárnap, 12.30: Bach-kantata.
Berlin, vasárnap, 21.05: Haydn-hgv.
Frankfurt, vasárnap 21.10: Melódráma.
Páris, vasárnap 21.30: Brahms-hgv.
Prága, vasárnap, 22: Beethoven-hgv.
Stockholm, hétfő, 21.45: Egyházi zene.
Strassburg, hétfő 21.45: Szimfonikus hgv.

Budapest, hétfő, 23.50: Szimfonikus hgv.
Belgrád, kedd, 20.30: Mozart-szimfónia.
Breslau, kedd, 22.15: Brahms-hgv.
Páris, kedd, 23.50: Szimfonikus hgv.
Berlin, szerda, 21.30: Jochum hgv.
Strassburg, szerda, 21.45: Brahms-hgv.
Langenberg, szerda, 23.50: Straus-hgv.

Bécs, csütörtök, 11.50: Orgona-hgv.
Bécs, csütörtök, 12.30: Schumann-hgv.
Bécs, csütörtök, 20.55: Szimfonikus hgv.
Bukarest, péntek, 20.40: Beethoven-hgv.
München, péntek, 22: Mozart-hgv.
Bécs, péntek, 22: Zenekari hgv.
Langenberg, péntek, 22.05: Brahms-hgv.
Stockholm, péntek, 23: Orgona-hgv.
Varsó, szombat, 22.30: Chopin-hgv.

OPERA K É S O P E R E T T E K

Moszkva, vasárnap, 15.15: Figaró házassága.
Prága, vasárnap, 19: Fatme.
Bukarest, vasárnap, 21: Gyöngyhálszok.
Milánó, vasárnap, 21.30: Daphne.

Barcelona, vasárnap, 23: Opera.
Hamburg, hétfő, 21: Cigánybáró.
Oslo, hétfő, 21: Bohémek.
Róma, hétfő, 21.45: Faust.
Milánó, kedd, 21.30: Faust.
Róma, szerda, 21.50: Daphne.

Bukarest, csütörtök, 20.40: Opera.
Milánó, csütörtök, 21.50: Faust.
Bukarest, péntek, 20.40: Bohémek.
Milánó, péntek, 21.50: A szép Galathea.
Frankfurt, szombat, 21: Azabella.
Zágráb, szombat, 21: Opera.
Palermo, szombat, 21.50: Gránátosok.

Vasárnapitól - vasárnapig

VASÁRNAP, JUNIUS 25

BUKAREST. 10: Istentisztelet. 11.30: Hit-szónoklat. 11.45: Munkáselemlés. 12: Hgv. 14.15: Gramofon. 17: Mezőgazdasági óra. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem, hírek. 21: A stúdió zenekarának hgv. 21.40: Zenélő-fűrészhgv. 22: A hgv. folytatása. 23: Rádió-zsurnál. — BUDAPEST. 10.15: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi zene és szentbeszéd a Jézus-szive templomból, majd az operaház zenekarának hgv. 15: Gramofon. 16.45: Előadás. 17.15: Hírek, majd a munkásdalkör hgv. 18: Elbeszélés. 18.30: A postászenekar hgv. 19.45: Megyeri Ella előadása. 20.15: Bodrics Béla és cigányzenekara. 21.15: Mayer-Förster: „Heidelbergi diákélet” c. színműve. Utána: hírek. 23.30: A Lantos dzsez táncmuzsikája. — BÉCS. 9.25: Gramofon. 10.20: Orgona-hgv. 12.30: Szimfonikus hgv. 13.45: Könnyű zene. 16.30: Haydn-vonósnégyes. 17.50: Hgv. 21: Három szegény ördög (opera). 23.45: Táncmuzsika.

HÉTFŐ, JUNIUS 26

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14.15: Könnyű zene. 18: Dzsez. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Kamarazene. 21.30: Kétzongorás hgv. 22: Előadás. 22.15: Hgv. — BUDAPEST. 7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hírek. 11: Novellák. 13.05: Rádiókvintett. 14.30: Katonazene. 16.30: Diákok félórása. 17: Tanácsadó asszonyoknak. 18: Felolvasás. 18.30: A Mauditszalonzenekar hgv. 19.40: Költemények. 20.15: Tutsek Ilonka dallgv. 21: Toll Árpád és cigányzenekara. 22: Gramofon. 23.15: Hírek. 23.50: Az operaház zenekarának hgv. Vezényel: Dohnányi Ernő dr. — BÉCS. 12.30: Népies zene, gramofonon. 13: Déli hgv. 14.10.

Tamási Áron:

Ábel

a rengetegben

c. regénye, egész vászonkötésben, számos illusztrációval, ára 113 lej. Vidékre portóköltés 20 lej. — Kapható a **Brassói Lapok Könyvnyomtatásánál**, Brassó, Kapu-u. 56-58, az udvarban.

Gramofon. 16.55: Hangos filmsláger gramofonon. 18.25: „Prinz Eugen” korabeli zene. 24: Hgv.

KEDD, JUNIUS 27

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14.15: Könnyű zene. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Dal-hgv. 21.20: A stúdió zenekarának hgv. 22: Előadás. 23.15: Hgv. 24: Franciányelvű előadás. — BUDAPEST. 7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hírek. 11: Előadás. 13.05: A székesfővárosi zenekar hgv. 14.40: Nyilas Pista és cigányzenekara. 17: Előadás. 18: Gramofon. 19: Előadás. 19.30: Jakabti Magda (zongora) és László Erzs (hegedű) hgv. 21.30: Színmű. 23.30: Olasznyelvű előadás a Balatonról. 23.45: Könnyű zene. — BÉCS. 12.30: Vonósnégyes. 14.10: Gramofon. 16.55: Hgv. 18.25: Oszták zenészerzők művei. 20.30: Gounod: „Margit” c. operája, gramofonon. 23.50: Táncmuzsika.

Szerda, június 28

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14.15: Könnyű zene. 18: Hgv. 20: Rádió szabadegyetem. 21: Nina Alexandresco hegedűművész hgv. 21.50: Mme Badesco dalestje. 22: Előadás. 22.15: Klárinétszólo. BUDAPEST. 7.45: Torna, gramofon. 11: Előadás. 13.05: Gramofon. 16.30: Diákok félórása. 18: Micsey Józsa dallgv. 18.50: Barabás Béla előadása. 19.15: Könnyű zene. 20.25: Kiss Ferenc előadástje. 21: Tarka táncest. — BÉCS. 11.50: Vonósnégyes. 14.10: Dalok és áriák, gramofonon. 16.55: Gramofon. 17.55: Hgv. 20: Adele Kern dallgv. 22.55: Esti hangverseny.

Csütörtök, június 29

BUKAREST. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű zene. 17.10: Gyermekek órája. 18: Népies hangverseny. 20.40: Előadás. 21: Szimfonikus hangverseny. 21.40: Al. Lupescu (bariton) hgv. 22: A szimfonikus hgv. folytatása. — BUDAPEST. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi templomból. 12.11: Görögkatolikus istentisztelet, majd az Operaház zenekarának a hgv. A szünetben rádiókrónika. 12: Gramofon. 16.15: Előadás. 17.30: Hírek. 18: Kőszeghy Teréz (ének), Hannover György (hegedű), Revere Gyula (hárfa), Kerpely Jenő (cselló) hgv. 19.10: Előadás. 19.40: Venczell Béla bordalokat énekel. 20.20: Előadás. 21.30: Népszínmű. 23.30: Hírek, majd Bura Sándor és cigányzenekara.

Péntek, június 30

BUKAREST. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű zene. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Puccini „Bohémek” c. operája, gramofonon. 21: Al. Lupescu

dalestje. 22: Tgv. 23: Németnyelvű előadás Romániáról. — BUDAPEST. 7.45: Torna, gramofon. 11: Aktuális óra. 1.05: Hgv. 14.40: Gramofon. 16.30: Diákok félórása. 17: Asszonyok órája. 18: Előadás

A Némi-tó lecsapolása során napfényre került a golyóscsapágy őse

Nemrégiben az egész világ feszült érdeklődése mellett az olaszországi *Némi-tó* lecsapolása árán felszínre hozták *Caligula* római császár évezredekkel ezelőtti elhelyezett kincseshajóját, melyből nemcsak az ókor hajóépítési technikájának minden részlete vált ismertté, de számtalan kultúrtörténeti értékkel bíró műemlék került a tudomány birtokába.

Caligula császár hajójának átvizsgálásánál a kultúrtörténészek megállapították, hogy a rómaiak már ismerték a *gördülő surlódás* elvét, ugyanis a szóbanforgó hajón primitív elrendezésű, de a golyóscsapágy működésével azonos szerkezetű berendezést találtak. Ugyanis a rómaiak a hajót díszítő művészi szobrokat, hogy azok forgathatók legyenek,

golyóscsapágyakra szerelték, melyek két kerek falapból állottak és ezek közé nyolc bronzgolyó volt beépítve. Az alsó falap a hajótesthez volt rögzítve, míg a felső rész szabadon forgott a szoborral együtt a bronzgolyókon.

A csapágytestet képező két falap belső részén, ahol a golyók futottak, hornyok voltak kiképezve s a működés igen megfelelő lehetett, amennyiben az ismer-

tett berendezésnek rendkívül csekély surlódást kellett legyőzni, illetve munkát végezni.

A VILLAMOS KIVÉGZÉSI MÓD FELTALÁLÓJA

Newyorkban 92 éves korában meghalt dr. Rockwell A. D., a villamos-kivégzés feltalálója.

Emberbaráti szempontok vezették.

De már az első ilyen kivégzés kudarcos volt. Amikor a halálraítéltről a villany bevezetése után levették a sapkát, a deklivens a bizottság megdöbbenésére mélyen felsóhajtott. Csak az áram másodszori bekapcsolásával menthették meg az elítéltet kinjaitól.

Ez az eset azonban nem az intézmény megszüntetésére, hanem a villamosszék technikai tökéletesítésére vezetett. Észak-Amerika 19 államában ma már ez az egyedüli kivégzési mód; a többi államban az elítéltet vagy agyonlövik, vagy gázzal mérgezik meg.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. OTTHONA IZLÉSES lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

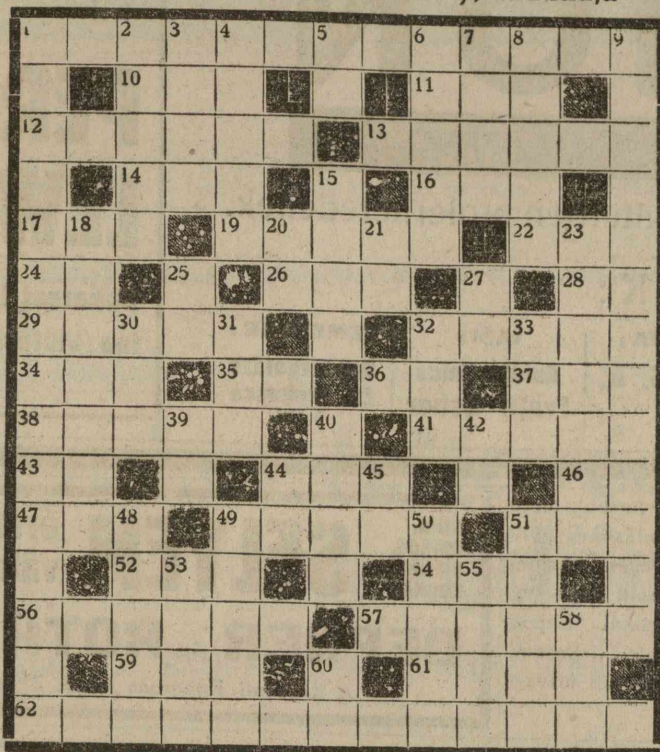
SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.-T.

MAROSVÁSÁRHELY * BUKAREST * BRASSÓ

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Huza Zoltán (Marosvásárhely) munkája

Vízszintes sorok: 1. Békeffy-Szilágyi és Gyöngy Pál operettje, 10. A-val a végén, dal, 11. Elv... (leánynev), 12. Macska teszi, 13. Gabonarakár, 14. Ének, 16. Gyümölcs, 17. „Das” betűi keverve, 19. Fadarab, 22. I... pol (öv), 24. R-el a végén, idő, 26. Női név, 28. A-val a végén, női becenév, 29. a Tricolor, (bukaresti futbalcsapat), 32. Ö-vel, egy a 11 futballista közül, 34. Bo... (cserje), 35. Sir, 36. Nem szűk, 37. Vissza; király rövidítve, 38. Vissza; S-el a végén, munkás jelzője, 41. Bucsujáró hely (ék. felesleges), 43. Reá, 44. Nem szép, 46. Akól mássalhangzó, 47. K... av (nár folyadék), 49. Van ilyen súly is, 51. ... ba (gyakran mérés), 52. Duplázva, női becenév, 54. „Sebaj” középső betűi, 56. Vissza; N-el a végén, dzsez-hangszer, 57. K-val, női név, 59. Azonos mássalhangzók, 61. F-el, román kovács, 62. A bukaresti stúdió férfi bementője, (vakbetűk N. N.)

Függőleges sorok: 1. S-el a végén Páris leadóállomásának jelzése (ék. pótl.), 2. Régi ördöklő fegyver, 3. B-vel, van ilyen szülő is, 4. Két szó: 1. Személyes névmás, 2. Erdélyi folyó, 5. Vissza; Erdei állat, 6. Alarm, 7. „Egri” betűi keverve, 8. Il... (szagos), 9. Pesti zeneszerző (ék. pótl.) (vakbetűk: V. A.), 15. Nap-szak, 18. Magyar súlydobó (ék. pótl.), 23. Fuvós hangszer, 25. „Körmöl”, 27. Kettős mássalhangzó, 30. G-vel, „táncosnő”, 32. Ital, 33. „Dér” betűi keverve, 39. Orosz folyó, 40. A nők nem nélkülözhetik (?), 42. Józsiási teszi, 44. Vissza; Porkoláb, 45. Személyes névmás (főlszék), 48. Hintó, 49. Város, 50. Pék készíti, 51. Aljas, 53. S. L. R. R., 55. Derűre ... , 58. Vissza: m-el falusi leánynev, 60. Nem fel.

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 62 és a függőleges 1, 9 sorok beküldése.

A „Vasárnapi Lapok” 1933 június 11-én megjelent számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Arany János Toldi trilogiája, 14. Elzevir, 24. Kollacionálni, 30. Liebermann, Leo, 47. Trigonometria.

Függőleges sorok: 1. A menekülő élet, 16. Valesi, 18. Eplelkü.

Helyes megfejtést küldtek be: Schlett Piroka, Zilah. Stöhr Sándor, Brassó. Sándor Károly, Uzon. Kern Rezső, Sepsiszentgyörgy. Póta Kálmán, Maroshevíz. Józsa Lajosné, Brassó. Arató Gyula, Brassó. Wagner Irénke, Brassó. Ugron Árpád, Kovászna. Torday Lajosné, Köved. Pálmai Béla, Páva. Mór Ferenc, Brassó. Tób Zsigmond, Nyáradremete. Incze László, Brassó. Jancsóné Kádár Ibolya, Sepsiszentgyörgy. Vass Dánielné, Sárkány. Soós Janka, Zernest. Csutak Lajosné, Kovászna. Fazakas Imréné, Csikszentdomokos. Luczay Mihály, Brassó. Fekete Árpádné, Kézdivásárhely. Petke Irma, Sepsiszentgyörgy. Vadász Mici, Tekerőpatak. P. Irma, Kézdivásárhely. Ifj. Morvay Endre, Kézdivásárhely. Petioky Ferenc, Sárkány. Varga Endre, Ploesti. Varga József, Vizakna. Hermann

Erzsébet, Sepsiszentgyörgy. Lengyel Piroka, Medgyes. Frölich Cica és Éva, Gyulafehérvár. Tragel Vilmos, Brassó. Torday Kató, Kézdivásárhely. Brunner Keresztély, Kézdivásárhely. Lévi Jolán, Nagybánya. Morvay Ági, Kovászna.

A három jutalomkönyvet sorsolás után a következők nyerték:

1. Petioky Ferenc jár. főállatorvos, Sárkány.
2. Frölich Cica és Éva, Gyulafehérvár.
3. Torday Kató, Kézdivásárhely.

Kozmetika

Rovatvezető: Dr med. HERSKOVITS ERZSI

VISZERTAGULÁS

Jelentős kozmetikai hiba a viszertágulás, mert amellyel, hogy nagyon elcsúfítja a lábszár és a bőrt, igen veszélyes is. Elhanyagolása esetén ugyanis erős vérzéseknek, esetleg trombózisnak van kitéve a viszertágulásos egyén. A viszertágulás ezenkívül az állásban és járásban is gátol, mert a viszér gyakran erős fájdalmakat okoz.

Aki állómunkát, vagy sok járással és állással egybekötött foglalkozást üz, az jól teszi, ha lábára fokozott figyelmet fordít, mert a sok állás és járás sok esetben oka a viszertágulásnak. Ezt különösen nőknél kell hangsúlyoznunk, mert a nők általában inkább hajlamosak a viszertágulásra, mint a férfiak.

A terhesség ideje alatt is keletkezhetnek viszerek, amelyeket ugyanis rendszeres kezelésrel a terhesség végéig meg lehet szüntetni, noha nem csekély az olyan esetek száma sem, ahol a terhesség ideje alatt keletkezett viszér a terhesség elmúltával is megmarad.

A viszérre hajlamos egyének tartózkodjanak a kerek harisnyakötők viselésétől, viszont azok az egyének, akik lúdtalpuk, vagy sok állómunkát végeznek, (pincérek, elárúsító kisasszonyok), cipőjükben speciális betétet használjanak, mert a lúdtalp s az ezzel egybekötött nehéz járás szintén predisponálnak a viszérre.

A viszertágulást az érfalaknak meggyengülése és kitágulása okozza, ez azonban nem mindig jelentkezik külsőleg is könnyen felismerhető formában. A beteg rendszerint csak a járás és állás közben lábában jelentkező fájdalmat észleli s nem tulságosan sok ügyet vet rá. Pedig a könnyen való elfáradás, a lábnak hirtelen jelentkező fájdalom rendszerint annak a jele, hogy a láb viszertágulásos megbetegedésben szenved. Ajánlatos tehát, ha azok, akik ilyen természetű fájdalmat észlelnek, azonnal orvost kereszenek fel, aki megfelelő módon megelőzheti a nagyobb veszély beálltát.

Kezdeti stádiumban és könnyű esetek-

ben ugyanis a viszertágulás gyógyításában igen jó szolgálatokat tesznek az elasztikus csavarkötések, vigyázni kell azonban arra, hogy a csavarkötés alkalmazásakor a lábban lehetőleg kevés vér legyen. A csavarkötést tehát ajánlatos fekvőkurával kombinálni olyanformán, hogy a kötés alkalmazása alatt a láb magasabb helyzetbe kerüljön. Ilyenkor jó a lábat gyöngén msszirozni.

Nehezebb, kifejlődött viszerek esetén a trombózis veszélye forog fenn, tehát a kezelés is ennek megfelelően más. Itt is alkalmazhatjuk az elasztikus kötések, alkalmazhatunk gummiszövetű harisnyákat, amelyek az egész lábszárát fedik; amennyiben ezek tulbővek, semmi hatásuk sincs, de ha tulszorosak, károsak is lehetnek, például télen, mert a vérben szűk láb igen hajlamos a fagyásra.

A viszertágulás tulajdonképpen kezelése és gyógyítása a szakorvos munkája. Régebben operációs kezelések voltak kedveltebbek, ma azonban injekciókkal igen szép eredményeket érnek el, még pedig konyhasó-injekcióval, ami azonban fájdalmasabb, vagy szőlőcukor-injekcióval, amivel, ha megfelelő eljárást alkalmaznak, kitűnő eredményt érhetnek el.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

Nyomdatechnikai okokból a legutóbbi szám egyes példányaiból kimaradt üzeneteket itt megismétlem.

„Geoagi”, „Orgona”, „3503-58. sz. előfizető”. Cimükre levél ment.

„031601. sz. előfizető.” Rosszul tette, hogy a kvarcolást elhanyagolta, mert ilyen esetekben csak a kvarc, vagy a Kromeyer-lámpa segíthet. Ajánlatos a kurát ismét megkezdeni.

„Vasláb”. Használati utasítást elküldtem.

A többi levélre jövő számban válaszlok.

Az Állami Sorsjáték III. Osztálya

12 millió 890 ezer lej

értékű nyereményt oszt szét.

Ne halogassa sorsjegyei megújítását!
Huzások: 1933 július 5-én és 6-ikán.

Vásároljanak szerencsés sorsjegyet a

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-T.

Cluj, Piața Unirii 20.

a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától és vidéki bizományosaitól.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközölköttek.

Saját érdekében ne mulassza el megújítani

osztálysorsjegyet

„FORTUNA” osztálysorsjegy főelárusító helynél

BRASSO, WEISS MIHÁLY-UTCA 5. Telefon 399

Szerencsesorsjegyek még kaphatók. 1/8-ad sorsjegy 375 lej.

A ROVATVEZETŐ ÜZENI:

Norgu. Keresztrejtvénye tulságosan komplikált (nem nehezett értünk alatta) és azonkívül túlméretezett is. Küldjön mást, lehetőleg valmivel kisebbet.

Kockás bluzok és spárgaszövésű szoknyák a divat frontján

Az elegánsan öltözködő nő, mielőtt nyári gardrobjának utolsó darabjait beszerezné, önkéntelenül is összehasonlítja azok anyagát a tavalyiakéval. Talán nem is azért, mintha módfelett érdekelné a ruhaanyagok fejlődésének története, hanem inkább azt a felfedezést reméli ettől az összehasonlítástól, hogy nincs is olyan nagy különbség a tavalyi és az idei anyagok között, csupán a fazon változott meg.

Az idén azonban nem lehet kisebb alakításokkal megoldani a nyári ruhapihlémákat. A tavaly még merészen új, durva vászonszövésű ruhák szinte krepdesíneként hatnak a mostani darócszövésű anyagok mellett.

A nyersvászón és a spárta lesznek a küszöbön álló nyári szezon kedvencei. Durvaszövésű zsákvászónra emlékeztető színes anyagokat látunk mindenfelé, amelyekből legtöbbször aljakat készítenek. Sokszor finomabb szövésű selyem-bluzzal, vagy élénkebb tónusú gyapjúkabátkával ellensúlyozzák ezeknek a divatos anyagoknak már-már túlzásba vitt egyszerűségét.

A vastag lenfonálból szőtt zsákvászón-anyagot *Limanic*-nak hívják az idén. A kisebb délutáni ruhák, vagy bluzok szabása forradalmat jelent a divat történetében. A felső rész szabása ugyanis a *divatos hátnélküli fűrdőruhák szabásvonalát követi*. A hátat pedig kis pellerin fedi.

Tulságosan praktikusnak nem találjuk ezt az újítást, mert aligha tudnánk megnevezni olyan alkalmat, amikor ezt a kis pellerint le is lehet vetni.

Általában jegyezzük meg, hogy az idén nem lehet büntetlenül csak egy ruhában kimenni az utcára. Kötelező kiegészítője a nyári toalettnak a pellerin, vagy a kabát, amely tetszés szerint lehet rövid, félhosszu, vagy hosszú. Ez utóbbi azonban sohasem záródik elől, csak az öv tartja össze a két szárnyat.

Élénkszíni sötét anyagokból készítik ezeket. Legtöbbször *Versalynie*-ből, amely abban különbözik az előbb említett zsákvászontól, hogy a természetes szintű lenszálak közé keverten színes selyem- és gyapjuszálakat is szőttek.

A pellerinek, kabátkák divatos zsákvászón-anyagának e rövid ismertetése is bizonyítja, hogy igénytelen, olcsó dolgokból is lehet fantáziával és ízléssel elegáns öltözköztetést előállítani.

AUTÓSOK!Ha az Önök motorja beszélni tudna,
ugy bizonyára elsősorban egy új sorozat**AUTÓSOK!****CHAMPION**

gyújtógyertyát követelne, mivel ezek minden tekintetben utolérhetetlenek.

FŐLERAKATOK:**BUKAREST:**
Auto-Car S.A.
Raf. S. A. R.**BRASSÓ:**
Karl Kugler & Co.
I. Theindel**CERNĂUȚI:**
Automotorul**CONSTANȚA:**
Auto-Stop
Jean Burkovsky**CRAIOVA:**
Sebar S. A.**IAȘI:**
Autótechnica
Frații Schor**TEMESVÁR:**
Brudergarázs
Ed. Prohasca
& fiaRomániai vezérkép-
viselet:**PERL &
LEWY**Bukarest III., Ca-
lea Victoriei 103.**APRÓHIRDETÉSEK****Vétel-eladás**KERTIPADOK, kertitöm-
lők, vízmentes ponyvák és
ponyvavászon. Jul. Teusch
műszaki áruktár, Brassó,
Str. Regele Carol 57.Egy félmillió Sparkassa
betétkönyvre keresek vevőt,
vagy építőmestert. Cím 11847.
szám alatt a kiadóban.Használt, jókarban levő
IRÓGÉPET keresek. Ajánla-
tot Neumann Gerő, Boroș-
neul-Mare kérek. 11838Eladó egy négyes gözcséplő
garnitúra, felszereléssel együtt
Ferencz Károly, Kovászna.**Karl Fröhlich
és Tsa**
vaskereskedésBrassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221Állandóan dusan felszerelt
raktár mindenkovács, lakatos, bádigos
ács, asztalos, építész, me-
zőgazdaságiszükségleti cikkből, a legol-
csóbb napi árakon.Nagy főzőkemence és
főzőedény-raktár.**Nyári
takarók
és
utiplédek****TELLMANN & WOCET**
cégnél,
BRASSÓ, BUZASOR 8.Keresek megvételre egy új-
tipusú, használt, jókarban lé-
vő MÁV. 930, vagy 1070 csép-
lőszekrényt, rászerezhető löh-
refejtővel. Mahler, Orăștie.
11862ELADÓ Villa Constanta,
TUSNÁDFÜRDŐN, központi
fekvés, 24 teljesen berendezett
szoba. Adómentes. Kedvező
fizetési feltételek. 11850Jókarban levő üzemképes
luxusautó eladó. Értkezni
Szenesnél, Brassó, Hosszu-utca
52. I. 11826**J. SANDER**dusan felszerelt fizetében
szerezheti be.BRASSÓ,
Kolostor-utca 13. (Az ud-
varban balra.)
Olcsó árak! Jó minőség!
Nagy választék!Kérem, látogasson meg vé-
telkötelezettség nélkül.**Állást keres**Berendezés és műszerekkel
rendelkező fogtechnikus keres
elhelyezkedést. „Jó munka-
erő” jeligére a brassói kiadó-
ba. 11849Fräulein sucht Stelle zu Kin-
dern. Hat Erfahrung in Er-
ziehung u. Pflege. Zuschriften
unter „Verlässlich“ an das
Blatt erbeten. 11856**Lakás**Kertes villa, kitűnő ellátás-
sal, egy, vagy két család ré-
szére, nyaralóknak kiadó, eset-
leg örök áron eladó. Özv.
Thamásyné, Suplacul de Bar-
cău, jud. Bihor. 11825Elzárható szint, vagy na-
gyobb fűskamrát keresek,
melybe 3 vagon deszka elrak-
tározható. Ajánlatok a kiadó-
ba „Pontos fizető” jeligére.
11857**Vegyes**Fogtechnikusok, akik 10 évi
prakszissal bírnak és 25 évü-
ket betöltötték, kéretnek ci-
meiket: Dumitrescu Jon, Bu-
karest, Sos. Vergului 7-hez
azonnal beküldeni.Nőifodrász szaktanfolyamot
nyitok, urifodrászok, valamint
más szakmabeliek részére, a
melyen vas- és vízdolálás,
hajfestés, villanydolálás és
kozmetika terén a legmagas-
sabb kiképzést nyernek. Kez-
dete július 1-én, időtartam
2 hónap. Részletes felvilágosi-
tás Mussa hölgyfodrásznál,
Cluj, P. Uniri 17. 11861BABITS MIHALY összes
költeményei, 414 oldal, disz-
kötésben 120 lej. Kaphatók a
Brassói Lapok könyvostályá-
ban, Brassó, Kapu-utca 56-
58. az udvarban.ADY összes versei, olcsó
propaganda kiadásban, 572
oldal, 1044 vers, egész vászon-
kötésben, ára csak 300 lej.
Kapható a Brassói Lapok
könyvostályában, Brassó,
Kapu-utca 56-58., (az udvar-
ban.SIMA,
CSIKOS,
VIRÁGOS,
KOCKÁS**SELYEM** óriási
választékban**DEPNER és ROTH** Brassó, Kapu-
Telefon: 116

A Központi Hírelroda és „B. Z.” tagja.

**Közvetítési
iroda** Rávész és Elisei
Gábor

Brassó, Korona-szálló épület. Telef. 5-72

Foglalkozik: házak, telkek
eladásával, üres és butoro-
zott szobák és lakások bé-
radásával, értékesít bank-
betétkönyveket, lebonyolít kü-
lönféle tranzakciókat és leg-
előnyösebben közvetít pénz-
közvetítőket.Ez az a könyv, amely 18 kultur-
nyelvre lefordítva a legszenzá-
ciósabb sikert érte el.**A NŐ**Tanulmányok a nő testéről,
lelkéről, nemi életéről és ero-
tikájáról 2 kötetben.Írta: Dr. BAUER A BERNHARDT
orvosnő.Az egyes kötetek 450-450 oldal terje-
delemben jelentek meg. nagy Lexikon
alakban ára az egész műnek 400 lej.

Brassói Lapok Könyvostálya.

Püspökfürdői

Rádiumos iszap- és Moór-fürdő

Reumáját, ischiását, ízületi- és
idegyulladást, közhvényét, trom-
bózist meggyógyítja. Szakorvos
vezetése alatt Moór-iszapfürdő és
pakolás.**Hullámfürdő!**
Napipenzó:
120 lejtől.Elsőrendű zene, minden este tánc.
Kóser étterem is Kérjen prospektust
PÜSPÖKFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA
(Oradea mellett)**Hogyan éljen a gyomor
és bélbajos ember?**

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegsé-
gekben szenvedők részére. Ára 78.- lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

CSODÁS

színeket hoz a nyári divat

virágos mousseline-ruha,
elegáns imprimé-komplé,
bajos mosókosztümmekben,strandpizsama,
pongyola
és bluzokban**SÁMUEL****DIVATHÁZ**(volt Fenyvesi & Sámuel)
Brassó, Buzasor 4 sz.lehetővé teszi ezen diva-
tos, izléses ruhadarabok**legolcsóbb**
beszerzését.Megtekintés vételkényszer
nélkül.N
A
G
Y
V
Á
L
A
S
Z
T
É
KNői, férfi, gyer-
mekkonfekció!
„CENOSLOVACA”
lerakata!
Modern mérték-
szabóság!**WESTEMEAN**
N. V. & O.
BRASSÓ - FOTÉRO
L
C
S
Ó
Á
R
A
KTELEFON:
710Legjobb minőségben mindig
ujdonságok!